

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.4.2021
COM(2021) 153 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

Πρότασης απόφασης του Συμβουλίου

**για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ευρωμεσογειακής συμφωνίας
αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της,
αφενός, και της Δημοκρατίας της Τυνησίας, αφετέρου**

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας
της Τυνησίας, αφετέρου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1: Ορισμοί

ΤΙΤΛΟΣ Ι: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 2: Δικαιώματα μεταφοράς και πίνακας διαδρομών

ΑΡΘΡΟ 3: Άδεια λειτουργίας

ΑΡΘΡΟ 4: Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή ή περιορισμός αδείας

ΑΡΘΡΟ 5: Επενδύσεις σε αερομεταφορείς

ΑΡΘΡΟ 6: Τήρηση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων

ΑΡΘΡΟ 7: Θεμιτός ανταγωνισμός

ΑΡΘΡΟ 8: Εμπορικές δραστηριότητες

ΑΡΘΡΟ 9: Δασμοί και επιβαρύνσεις

ΑΡΘΡΟ 10: Τέλη χρήσης

ΑΡΘΡΟ 11: Ναύλοι επιβατών και κόμιστρα φορτίου

ΑΡΘΡΟ 12: Στατιστικά στοιχεία

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ: ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 13: Ασφάλεια πτήσεων

ΑΡΘΡΟ 14: Αεροπορική ασφάλεια

ΑΡΘΡΟ 15: Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

ΑΡΘΡΟ 16: Προστασία του περιβάλλοντος

ΑΡΘΡΟ 17: Ευθύνη αερομεταφορέα

ΑΡΘΡΟ 18: Προστασία των καταναλωτών

ΑΡΘΡΟ 19: Εργασιακά θέματα

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ: ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 20: Ερμηνεία και εκτέλεση

ΑΡΘΡΟ 21: Μεικτή επιτροπή

ΑΡΘΡΟ 22: Επίλυση διαφορών και διαιτησία

ΑΡΘΡΟ 23: Μέτρα διασφάλισης

ΑΡΘΡΟ 24: Σχέσεις με άλλες συμφωνίες

ΑΡΘΡΟ 25: Περιφερειακός διάλογος

ΑΡΘΡΟ 26: Τροποποιήσεις

ΑΡΘΡΟ 27: Καταγγελία

ΑΡΘΡΟ 28: Καταχώριση της συμφωνίας

ΑΡΘΡΟ 29: Προσχώρηση νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

ΑΡΘΡΟ 30: Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : Μεταβατικές διατάξεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ια: Μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τον διεθνή αερολιμένα Tunis Carthage

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : Κατάλογος εφαρμοστέων κανόνων στην πολιτική αεροπορία

ΣΧΕΔΙΟ

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Τυνησίας, αφετέρου

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,
Η ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,
Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,
Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,
Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ,
Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,
Η ΟΥΓΓΑΡΙΑ,
Η ΜΑΛΤΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,
Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΡΟΥΜΑΝΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,

Η ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφεξής αποκαλούμενων από κοινού «οι συνθήκες ΕΕ», και κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφεξής αποκαλούμενα από κοινού «τα κράτη μέλη της ΕΕ», και μεμονωμένα «κράτος μέλος της ΕΕ»,

και η Ευρωπαϊκή Ένωση,

αφενός, και

η Δημοκρατία της Τυνησίας, εφεξής αποκαλούμενη «Τυνησία»,

αφετέρου,

Η Τυνησία και τα κράτη μέλη, ως μέρη της Σύμβασης Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που άνοιξε προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944, μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η παρούσα Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών εντάσσεται στην ευρωμεσογειακή σύμπραξη που προτάθηκε στη Δήλωση της Βαρκελώνης της 28ης Νοεμβρίου 1995,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ την κοινή τους βούληση να προωθήσουν έναν ευρωμεσογειακό αεροπορικό χώρο, βασισμένο στις αρχές της ρυθμιστικής προσέγγισης και συνεργασίας και της ελευθέρωσης της πρόσβασης στην αγορά υπό θεμιτούς όρους ανταγωνισμού,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να βελτιώσουν τις αεροπορικές μεταφορές και να προωθήσουν ένα σύστημα διεθνών αεροπορικών μεταφορών βασιζόμενο στην απαγόρευση των διακρίσεων και στον ανοικτό και θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν τα συμφέροντά τους στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η συνδεσιμότητα αποτελεσματικών αεροπορικών μεταφορών είναι σημαντική για την προώθηση του εμπορίου, του τουρισμού, των επενδύσεων και της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν στις αερομεταφορές το υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας πτήσεων και αεροπορικής ασφάλειας και δηλώνοντας τη σοβαρή τους ανησυχία για ενέργειες ή απειλές κατά της ασφάλειας των αεροσκαφών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια προσώπων ή περιουσιών, βλάπτουν την ομαλή λειτουργία των αερομεταφορών και υπονομεύουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ τη Σύμβαση Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία ετέθη προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΝΤΑΣ να βελτιστοποιήσουν τα δυνητικά οφέλη της συνεργασίας σε θέματα ρύθμισης και εναρμόνισης των οικείων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων περί πολιτικής αεροπορίας,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τα σημαντικά πλεονεκτήματα που μπορούν να προκύψουν από ανταγωνιστικές αεροπορικές μεταφορές και από έναν βιώσιμο αεροπορικό κλάδο,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διασφαλίσουν ίσους όρους ανταγωνισμού για τους αερομεταφορείς,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι επιδοτήσεις μπορούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων και να διακυβεύσουν την επίτευξη των βασικών στόχων της παρούσας συμφωνίας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ να στηριχθούν στις υφιστάμενες συμφωνίες και ρυθμίσεις αεροπορικών μεταφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών με στόχο το άνοιγμα της πρόσβασης στις αγορές και τη μεγιστοποίηση του οφέλους για τους επιβάτες, τους αποστολείς, τους αερομεταφορείς και τους αερολιμένες και τους εργαζομένους τους, τους πολίτες αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος στη χάραξη και την εφαρμογή της διεθνούς πολιτικής αεροπορικών μεταφορών,

ΔΗΛΩΝΟΝΤΑΣ ότι είναι αναγκαίο να ληφθούν επειγόντως μέτρα καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής και να συνεχιστεί η συνεργασία με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον αεροπορικό τομέα, κατά τρόπο συμβιβάσιμο με τις σχετικές πολυμερείς συμφωνίες, και, ιδίως, ότι είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν ολοκληρωμένα αγορακεντρικά μέτρα, όπως αυτά που ενέκρινε ο ΔΟΠΑ στην 39η σύνοδό του, και ειδικότερα με τις σχετικές πράξεις του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), και τη συμφωνία του Παρισιού της 12ης Δεκεμβρίου 2015, βάσει της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντική η προστασία των καταναλωτών και η επίτευξη κατάλληλου επιπέδου προστασίας των καταναλωτών σε θέματα αεροπορικών μεταφορών και αναγνωρίζοντας την ανάγκη αμοιβαίας συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η αύξηση των εμπορικών δυνατοτήτων δεν αποβλέπει στην υποβάθμιση των προτύπων εργασίας ή των εργασιακών κανόνων των συμβαλλόμενων μερών και υπογραμμίζοντας ότι είναι σημαντική η κοινωνική διάσταση των διεθνών αερομεταφορών και ότι πρέπει να εξεταστούν οι επιπτώσεις από το άνοιγμα της πρόσβασης στις αγορές για τους εργαζόμενους, την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό για τον αεροπορικό κλάδο να βελτιωθεί η πρόσβαση στο κεφάλαιο προκειμένου να συνεχιστεί η ανάπτυξη των αεροπορικών μεταφορών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των συμβαλλομένων μερών,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το αντικείμενο της παρούσας συμφωνίας πρέπει να εφαρμοστεί προοδευτικά και ότι με κατάλληλο μηχανισμό είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί ολοένα μεγαλύτερη προσέγγιση με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, εάν δεν ορίζεται άλλως, νοούνται ως:

1. «συμφωνία»: η παρούσα συμφωνία, τα παραρτήματα και τυχόν προσαρτήματά της, καθώς και τυχόν τροποποιήσεις τους·
2. «υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς»: η μεταφορά με αεροσκάφος επιβατών, αποσκευών, φορτίου και ταχυδρομείου, χωριστά ή συνδυαστικά, εκτελούμενη επ' αμοιβή ή επί μισθώσει, η οποία περιλαμβάνει τακτικές και έκτακτες υπηρεσίες αεροπορικής μεταφοράς·
3. «προσδιορισμός ιθαγένειας»: η διαπίστωση ότι αερομεταφορέας που προτείνει να αναλάβει την εκμετάλλευση υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών με βάση την παρούσα συμφωνία πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 3 της παρούσας συμφωνίας σχετικά με την κυριότητα, τον ουσιαστικό έλεγχο και τον κύριο τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητάς του·
4. «διαπίστωση επάρκειας»: η διαπίστωση ότι αερομεταφορέας που προτείνει να αναλάβει την εκμετάλλευση υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών με βάση την παρούσα συμφωνία έχει ικανοποιητική οικονομική επιφάνεια και επαρκή διαχειριστική εμπειρογνώσια και ότι είναι διατεθειμένος να συμμορφώνεται προς τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των συμβαλλομένων μερών και προς τις απαιτήσεις που διέπουν τη λειτουργία αυτών των υπηρεσιών·
5. «αρμόδιες αρχές»: οι δημόσιοι φορείς ή οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για τις διοικητικές λειτουργίες με βάση την παρούσα συμφωνία·
6. «Σύμβαση»: η Σύμβαση Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που άνοιξε προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944 και περιλαμβάνει:
  - α) κάθε τροποποίηση που έχει τεθεί σε ισχύ βάσει του άρθρου 94 στοιχείο α) της Σύμβασης και έχει επικυρωθεί, αφενός, από την Τυνησία και, αφετέρου από το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και σχετίζεται με συγκεκριμένο πρόβλημα· και

- β) κάθε παράρτημα ή κάθε τροποποίησή του που έχει εγκριθεί βάσει του άρθρου 90 της Σύμβασης, εφόσον το εν λόγω παράρτημα ή η τροποποίησή του εφαρμόζεται ανά πάσα στιγμή ταυτόχρονα στην Τυνησία και στο κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σχετίζεται με συγκεκριμένο πρόβλημα·
7. «πλήρες κόστος»: το κόστος παροχής υπηρεσιών συν μια εύλογη επιβάρυνση για γενικά διοικητικά έξοδα·
8. «υπηρεσία διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς»: υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς που διέρχεται από τον εναέριο χώρο υπεράνω του εδάφους δύο ή περισσότερων κρατών·
9. «συμβαλλόμενα μέρη»: αφενός, η Τυνησία και, αφετέρου, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της·
10. «κύριος τόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας»: η κεντρική διοίκηση ή η καταστατική έδρα αερομεταφορέα στο έδαφος του συμβαλλομένου μέρους, όπου ασκούνται οι κύριες χρηματοοικονομικές λειτουργίες και ο επιχειρησιακός έλεγχος του αερομεταφορέα, καθώς και η διαχείριση διαρκούς αξιοπλοΐας σύμφωνα με τις εκδοθείσες άδειες λειτουργίας·
11. «στάση για μη εμπορικούς σκοπούς»: προσγείωση για σκοπό άλλον από την επιβίβαση ή την αποβίβαση επιβατών και τη φόρτωση ή την εκφόρτωση αποσκευών, αεροπορικού φορτίου ή/και αεροπορικού ταχυδρομείου·
12. «ναύλοι»: οι τιμές που καταβάλλονται στους αερομεταφορείς ή τους πράκτορές τους ή σε άλλους πωλητές εισιτηρίων για την αεροπορική μεταφορά επιβατών (καθώς και για κάθε άλλο μεταφορικό μέσο συνδεδεμένο με την εν λόγω μεταφορά), και οι όροι υπό τους οποίους ισχύουν οι εν λόγω τιμές, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών και των όρων που παρέχονται στα πρακτορεία και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες·
13. «κόμιστρα»: οι τιμές που καταβάλλονται για την αεροπορική μεταφορά φορτίου (καθώς και για κάθε άλλο μεταφορικό μέσο συνδεδεμένο με την εν λόγω μεταφορά), καθώς και οι όροι υπό τους οποίους ισχύουν οι εν λόγω τιμές, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών και των όρων που παρέχονται στα πρακτορεία και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες·
14. «έδαφος»: για την Τυνησία, τα χερσαία εδάφη (ηπειρωτικά και νησιωτικά), καθώς και τα εσωτερικά ύδατα και τα χωρικά ύδατα υπό την κυριαρχία της και ο εναέριος χώρος επάνω από αυτά, και, για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, τα χερσαία εδάφη, τα εσωτερικά ύδατα και τα χωρικά ύδατα των κρατών μελών στα οποία ισχύει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στις εν λόγω Συνθήκες, και ο εναέριος χώρος επάνω από αυτά.
15. «τέλη χρήσης»: τα τέλη που επιβάλλονται στους αερομεταφορείς για τη χρήση αερολιμενικών εγκαταστάσεων ή υπηρεσιών, περιβαλλοντικών υπηρεσιών, αεροναυτιλίας ή αεροπορικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων συναφών υπηρεσιών ή εγκαταστάσεων·
16. «επίγεια αυτοεξυπηρέτηση»: περίπτωση στην οποία ο χρήστης εξυπηρετείται απευθείας ο ίδιος με μία ή περισσότερες κατηγορίες υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης χωρίς

να συνάπτει σύμβαση, οιασδήποτε μορφής με τρίτο, για την παροχή αυτών των υπηρεσιών· στον παρόντα ορισμό, οι χρήστες των αερολιμένων δεν λογίζονται μεταξύ τους ως τρίτοι εφόσον:

α) ο ένας κατέχει την πλειοψηφία του άλλου, ή

β) η ίδια οντότητα κατέχει πλειοψηφική συμμετοχή σε κάθε χρήστη·

17. «συμφωνία σύνδεσης»: η Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Τυνησίας, αφετέρου, που υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 17 Ιουλίου 1995·

18. «συμφωνημένη υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς» και «καθορισμένη διαδρομή»: αντίστοιχα, υπηρεσία διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς και καθορισμένη διαδρομή δυνάμει του άρθρου 2 (Δικαιώματα μεταφοράς) της παρούσας συμφωνίας·

19. «τακτική υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς»: σειρά πτήσεων που έχει όλα τα κάτωθι χαρακτηριστικά:

α) σε κάθε πτήση διατίθενται θέσεις και/ή χωρητικότητα μεταφοράς φορτίου ή/και ταχυδρομείου προς ατομική πώληση στο κοινό (είτε απευθείας από τον αερομεταφορέα είτε από τους εξουσιοδοτημένους πράκτορές του)·

β) εκτελείται κατά τρόπο ώστε να εξυπηρετείται η κίνηση μεταξύ των ίδιων αερολιμένων, είτε πρόκειται για δύο ή για περισσότερους αερολιμένες:

- είτε σύμφωνα με δημοσιευμένο πρόγραμμα δρομολογίων,

- είτε με πτήσεις τόσο τακτικές ή συχνές ώστε να αποτελούν αναγνωρίσιμη συστηματική σειρά·

20. «έκτακτη υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς»: κάθε μη τακτική εμπορική υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς, άλλη από την τακτική υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς·

21. «αερομεταφορέας»: επιχείρηση με έγκυρη άδεια λειτουργίας ή ισοδύναμη έγκυρη άδεια·

22. «ουσιαστικός έλεγχος»: σχέση που συνίσταται σε δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε χωριστά είτε από κοινού, και με βάση τα σχετικά πραγματικά ή νομικά κριτήρια, επιτρέπουν να ασκείται άμεση ή έμμεση αποφασιστική επιρροή σε μια επιχείρηση, ιδίως:

α) μέσω του δικαιώματος χρήσης όλων ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης,

β) μέσω δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν αποφασιστική επιρροή στη σύνθεση, την ψηφοφορία ή τις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης ή καθ' οιοδήποτε άλλο τρόπο επηρεάζουν αποφασιστικά τη λειτουργία της επιχείρησης·

23. «πραγματικός ρυθμιστικός έλεγχος»: τα δικαιολογητικά στοιχεία του πραγματικού ρυθμιστικού ελέγχου ενός αερομεταφορέα από κράτος είναι τα εξής:

- α) ο αερομεταφορέας διαθέτει έγκυρη άδεια ή άδεια λειτουργίας που έχει εκδοθεί από την αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους όπως το πιστοποιητικό αερομεταφορέα (AOC)·
- β) ο αερομεταφορέας πληροί τα κριτήρια του εν λόγω κράτους για τη λειτουργία υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών, όπως η οικονομική του ευρωστία, η ικανότητά του να πληροί τον όρο περί δημοσίου συμφέροντος, τις υποχρεώσεις σχετικά με την εγγύηση εξυπηρέτησης·

24. «άδεια λειτουργίας»:

- i) για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, η άδεια λειτουργίας και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο ή πιστοποιητικό που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 και κάθε διάδοχη πράξη και
- ii) για την Τυνησία, οι άδειες λειτουργίας, τα πιστοποιητικά, οι εξουσιοδοτήσεις ή εξαιρέσεις, που εκδίδονται βάσει της σχετικής ισχύουσας νομοθεσίας της Τυνησίας·

25. «SESAR» (ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού): το πρόγραμμα τεχνικής εφαρμογής του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού που θα επιτρέψει τη συντονισμένη και συγχρονισμένη έρευνα, ανάπτυξη και εγκατάσταση των συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας νέας γενεάς·

26. «δικαίωμα της πέμπτης ελευθερίας»: το δικαίωμα ή το προνόμιο που χορηγεί κράτος («κράτος δικαιοπάροχος») στους αερομεταφορείς άλλου κράτους («κράτος δικαιοδόχος») να προσφέρουν υπηρεσίες διεθνών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του εδάφους του δικαιοπάροχου κράτους και του εδάφους τρίτου κράτους, με την προϋπόθεση ότι το σημείο αναχώρησης ή προορισμού των εν λόγω υπηρεσιών βρίσκεται στο έδαφος του δικαιοδόχου κράτους.

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 2

Δικαιώματα μεταφοράς και πίνακας διαδρομών

1. Τα δικαιώματα που καθορίζονται στο παρόν άρθρο υπόκεινται στις μεταβατικές διατάξεις του παραρτήματος Ι και Ια της παρούσας συμφωνίας.

Πίνακας διαδρομών

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους να εκτελούν πτήσεις στις κάτωθι καθοριζόμενες διαδρομές:

- i) για τους αερομεταφορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

σημεία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης - ενδιάμεσα σημεία - σημεία στην Τυνησία - σημεία πέραν αυτής·

ii) για τους αερομεταφορείς της Τυνησίας:

σημεία στην Τυνησία - ενδιάμεσα σημεία - σημεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση - σημεία πέραν αυτής.

Δικαιώματα μεταφοράς

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος τα ακόλουθα δικαιώματα για τη λειτουργία υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών από αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους:

α) το δικαίωμα υπέρπτησης του εδάφους του χωρίς προσγείωση·

β) το δικαίωμα ενδιάμεσης στάσης στο έδαφός του για σκοπούς μη εμπορικούς·

γ) το δικαίωμα λειτουργίας υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών στις ακόλουθες διαδρομές:

i) για τους αερομεταφορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οποιουδήποτε σημείου στην Τυνησία·

ii) για τους αερομεταφορείς της Τυνησίας:

μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στην Τυνησία και οποιουδήποτε σημείου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

δ) τα δικαιώματα που καθορίζονται άλλως στην παρούσα συμφωνία.

Ευελιξία λειτουργίας

4. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλομένου μέρους μπορούν σε οποιαδήποτε ή σε όλες τις πτήσεις και κατ' επιλογή τους στις καθοριζόμενες διαδρομές στην παράγραφο 2 ανωτέρω:

α) να εκτελούν πτήσεις προς τη μια, την άλλη ή και προς τις δύο κατευθύνσεις·

β) να συνδυάζουν διαφορετικούς αριθμούς πτήσης στην ίδια πτητική λειτουργία·

γ) να εξυπηρετούν ενδιάμεσα σημεία, σημεία πέραν και σημεία που βρίσκονται στο έδαφος των συμβαλλομένων μερών με οποιονδήποτε συνδυασμό και με οποιαδήποτε σειρά σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 ανωτέρω·

δ) να παραλείπουν ενδιάμεσες στάσεις σε ένα ή περισσότερα σημεία·

ε) να μεταφέρουν επιβάτες και φορτίο από οποιοδήποτε αεροσκάφος τους σε οποιοδήποτε άλλο αεροσκάφος τους σε οποιοδήποτε σημείο (αλλαγή αεροσκάφους)·

στ) να κάνουν ενδιάμεση στάση σε οποιοδήποτε σημείο εντός ή εκτός του εδάφους οποιουδήποτε συμβαλλομένου μέρους·

ζ) να εκτελούν διαμετακομιστική μεταφορά μέσω του εδάφους του άλλου συμβαλλομένου μέρους·

η) να συνδυάζουν επιβάτες και φορτίο στο ίδιο αεροσκάφος ανεξαρτήτως της προέλευσής του, και

θ) να εξυπηρετούν περισσότερα από ένα σημεία με την ίδια υπηρεσία (συνεξυπηρέτηση).

Η ευελιξία λειτουργίας που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο μπορεί να ασκείται χωρίς περιορισμούς ως προς την κατεύθυνση ή τη γεωγραφική περιοχή και χωρίς απώλεια κάποιου δικαιώματος μεταφοράς επιβατών ή φορτίου χορηγούμενου ούτως ή άλλως δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, υπό την προϋπόθεση ότι:

i) οι υπηρεσίες των αερομεταφορέων της Τυνησίας εξυπηρετούν σημείο στην Τυνησία·

ii) οι υπηρεσίες των αερομεταφορέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξυπηρετούν σημείο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει σε κάθε αερομεταφορέα να καθορίζει τη συχνότητα και τη χωρητικότητα της διεθνούς αερομεταφοράς που επιθυμεί να προσφέρει, με βάση τις εμπορικές ιδιαιτερότητες στην αγορά. Σύμφωνα με το δικαίωμα αυτό, κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν περιορίζει μονομερώς τον όγκο της κίνησης, τη συχνότητα ή την τακτικότητα υπηρεσίας, την όδευση, την προέλευση ή τον προορισμό της κυκλοφορίας, ούτε τον τύπο ή τους τύπους αεροσκαφών που εκμεταλλεύονται αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους, εκτός εάν πρόκειται για λόγους τελωνειακούς, τεχνικούς, επιχειρησιακούς, περιβαλλοντικούς ή προστασίας της υγείας, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στην παρούσα συμφωνία.

6. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται ότι απονέμει το δικαίωμα στους αερομεταφορείς:

α) της Τυνησίας, να επιβιβάζουν σε κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάτες, αποσκευές, φορτίο ή/και ταχυδρομείο με προορισμό άλλο σημείο ευρισκόμενο στο ίδιο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

β) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να επιβιβάζουν στην Τυνησία επιβάτες, αποσκευές, φορτίο και/ή ταχυδρομείο με προορισμό άλλο σημείο στην Τυνησία.

7. Με την επιφύλαξη του άρθρου 24 (Σχέσεις με άλλες συμφωνίες), καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται ότι παρέχει στους αερομεταφορείς αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών την άσκηση των δικαιωμάτων μεταφοράς της 5ης ελευθερίας για τα ενδιάμεσα σημεία και πέραν αυτών σημεία στις καθοριζόμενες διαδρομές της παραγράφου 2 ανωτέρω.

8. Στο παρόν άρθρο ως σημεία νοούνται οι διεθνώς αναγνωρισμένοι αερολιμένες.

9. Κατά την άσκηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των αερομεταφορέων του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, ιδίως για λόγους ιθαγένειας.

10. Κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη της παρούσας συμφωνίας, συμβαλλόμενο μέρος δύναται να αρνηθεί την εκτέλεση δραστηριοτήτων διεθνών αερομεταφορών με προορισμό, προέλευση ή διέλευση από το έδαφος τρίτης χώρας με την οποία το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος δεν έχει διπλωματικές σχέσεις.

ΑΡΘΡΟ 3

Άδεια λειτουργίας

1. Μόλις παραλάβει αίτηση λειτουργίας από αερομεταφορέα ενός των συμβαλλομένων μερών, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί τις άδειες λειτουργίας και τις ενδεδειγμένες τεχνικές άδειες με ελάχιστη διαδικαστική καθυστέρηση, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) για αερομεταφορέα της Τυνησίας:

i) ο αερομεταφορέας έχει τον κύριο τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητάς του στην Τυνησία και είναι κάτοχος ισχύουσας άδειας λειτουργίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της Τυνησίας· και

ii) ο ουσιαστικός ρυθμιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα ασκείται και διατηρείται από την Τυνησία, η οποία είναι αρμόδια για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα· και

iii) ο αερομεταφορέας τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, και ελέγχεται ουσιαστικά από την Τυνησία και/ή υπηκόους της·

β) για αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

(i) ο αερομεταφορέας έχει τον κύριο τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητάς του στο έδαφος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει των συνθηκών της ΕΕ και είναι κάτοχος ισχύουσας άδειας λειτουργίας σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης· και

(ii) ο ουσιαστικός ρυθμιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα ασκείται και διατηρείται από το κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα και η αρμόδια αρχή είναι σαφώς προσδιορισμένη· και

iii) ο αερομεταφορέας τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, και ελέγχεται ουσιαστικά από κράτος μέλος ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών και/ή υπηκόους των εν λόγω κρατών μελών, ή αμφοτέρους

γ) τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 13 (Ασφάλεια πτήσεων) και του άρθρου 14 (Αεροπορική ασφάλεια) της παρούσας συμφωνίας· και

δ) ο αερομεταφορέας πληροί τους όρους που προβλέπονται στις νομοθετικές και ρυθμιστικές διατάξεις για τη λειτουργία υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών που εφαρμόζει συνήθως το μέρος που εξετάζει την αίτηση.

2. Κατά τη χορήγηση αδειών λειτουργίας και αδειών τεχνικής φύσεως, τα συμβαλλόμενα μέρη μεταχειρίζονται ισότιμα όλους τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

3. Μόλις οι αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλομένου μέρους λάβουν αίτηση αδείας από αερομεταφορέα ενός συμβαλλομένου μέρους, αναγνωρίζουν κάθε διαπίστωση επάρκειας και/ή προσδιορισμό της ιθαγένειας των αρμοδίων αρχών του πρώτου συμβαλλομένου μέρους για τον συγκεκριμένο αερομεταφορέα, ως να είχαν προβεί οι ίδιες στην εν λόγω διαπίστωση και δεν ερευνούν περαιτέρω τέτοια θέματα, εξαιρουμένων όσων προβλέπονται στα στοιχεία α) και β) κατωτέρω.

α) Εάν, μετά την παραλαβή αίτησης αδείας από αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλομένου μέρους, ή μετά την έκδοση της εν λόγω αδείας, οι αρμόδιες αρχές έχουν συγκεκριμένους λόγους να αμφιβάλουν ότι, παρά τη διαπίστωση των αρμοδίων αρχών του άλλου συμβαλλομένου μέρους, δεν πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 3 (Άδεια λειτουργίας) της παρούσας συμφωνίας για την έκδοση των ενδεδειγμένων αδειών λειτουργίας ή αδειών τεχνικής φύσεως, ειδοποιούν αμέσως τις εν λόγω αρχές, αιτιολογώντας δεόντως τις ανησυχίες τους. Στην περίπτωση αυτή, οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει διαβουλεύσεις, στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι των αρμοδίων αρχών αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών, και/ή να ζητήσουν πρόσθετες πληροφορίες για τις συγκεκριμένες ανησυχίες· τέτοια αιτήματα ικανοποιούνται το συντομότερο δυνατόν. Εάν δεν επιλυθεί το θέμα που έχει προκύψει, οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει το θέμα στη μεικτή επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 21 (Μεικτή επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας και μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 10, να λάβει κατάλληλα μέτρα διασφάλισης κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 (Μέτρα διασφάλισης).

β) Οι εν λόγω διαδικασίες δεν καλύπτουν την αναγνώριση διαπιστώσεων σχετιζόμενων με:

- i) τα πιστοποιητικά ή τις άδειες ασφάλειας πτήσεων,
- ii) τις ρυθμίσεις αεροπορικής ασφάλειας· ή
- iii) την ασφαλιστική κάλυψη.

ΑΡΘΡΟ 4

Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή ή περιορισμός αδείας

1. Οι αρμόδιες αρχές οποιουδήποτε συμβαλλομένου μέρους μπορούν να απορρίψουν, να ανακαλέσουν, να αναστείλουν ή να περιορίσουν τις άδειες λειτουργίας ή να αναστείλουν ή να περιορίσουν τις δραστηριότητες αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλομένου μέρους, εφόσον:

α) για αερομεταφορέα της Τυνησίας:

- ο αερομεταφορέας δεν έχει τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του στην Τυνησία και δεν είναι κάτοχος ισχύουσας άδειας λειτουργίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της Τυνησίας· ή
- η Τυνησία δεν ασκεί ή δεν διατηρεί τον ουσιαστικό ρυθμιστικό έλεγχο του αερομεταφορέα ή η αρμόδια αρχή δεν είναι σαφώς προσδιορισμένη· ή
- ο αερομεταφορέας δεν τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, ούτε ελέγχεται ουσιαστικά από την Τυνησία και/ή υπηκόους της·

β) για αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- ο αερομεταφορέας δεν έχει τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του στο έδαφος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει των συνθηκών της ΕΕ και δεν είναι κάτοχος ισχύουσας άδειας λειτουργίας σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ή
- ο ουσιαστικός κανονιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα δεν ασκείται ούτε διατηρείται από το κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι αρμόδιο για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα ή η αρμόδια αρχή δεν είναι σαφώς προσδιορισμένη· ή
- ο αερομεταφορέας δεν τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, ή δεν ελέγχεται ουσιαστικά από κράτος μέλος ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών και/ή υπηκόους των εν λόγω κρατών μελών, ή αμφοτέρους·

γ) ο αερομεταφορέας δεν συμμορφώθηκε με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του άρθρου 6 (Τήρηση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων) της παρούσας συμφωνίας· ή

δ) δεν διατηρούνται σε ισχύ ούτε εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 13 (Ασφάλεια πτήσεων) και του άρθρου 14 (Αεροπορική ασφάλεια) της παρούσας συμφωνίας·

ε) συμβαλλόμενο μέρος έχει δηλώσει σύμφωνα με το άρθρο 7 (Θεμιτός ανταγωνισμός) της παρούσας συμφωνίας ότι δεν πληρούνται οι όροι που αφορούν το περιβάλλον ανταγωνισμού.

2. Τα δικαιώματα που καθορίζονται στο παρόν άρθρο ασκούνται μόνον κατόπιν διαβούλευσης με τις αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλομένου μέρους, εκτός εάν είναι απαραίτητη η άμεση λήψη μέτρων για να προληφθεί κάθε άλλη περίπτωση μη τήρησης της παραγράφου 1 στοιχεία γ) και δ).

ΑΡΘΡΟ 5

Επενδύσεις σε αερομεταφορείς

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 3 (Άδεια λειτουργίας) και του άρθρου 4 (Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή ή περιορισμός αδειας) της παρούσας συμφωνίας και αφού η μεικτή

επιτροπή επιβεβαιώσει σύμφωνα με το άρθρο 21 (Μεικτή επιτροπή) παράγραφος 8 ότι δυνάμει των οικείων αντίστοιχων νόμων κάθε συμβαλλόμενο μέρος και/ή οι υπήκοοί του μπορούν να αποκτήσουν πλειοψηφική συμμετοχή ή/και τον ουσιαστικό έλεγχο αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν επιτρέψουν σε αερομεταφορέα της Τυνησίας να τελεί, χάρη σε πλειοψηφική συμμετοχή, υπό την κυριότητα και/ή υπό τον ουσιαστικό έλεγχο κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή υπηκόων τους, ή αερομεταφορέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να τελεί, χάρη σε πλειοψηφική συμμετοχή, υπό την κυριότητα και/ή τον ουσιαστικό έλεγχο της Τυνησίας και/ή υπηκόων της σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

2. Όσον αφορά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, επενδύσεις των συμβαλλομένων μερών επιτρέπονται κατά περίπτωση κατόπιν προηγούμενης απόφασης της μεικτής επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 21 (Μεικτή Επιτροπή) παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας. Στην απόφαση αυτή προσδιορίζονται οι όροι που συνδέονται με τη λειτουργία των συμφωνημένων βάσει της παρούσας συμφωνίας υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς και των υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς μεταξύ τρίτων χωρών και των συμβαλλομένων μερών. Οι διατάξεις του άρθρου 21 (Μεικτή επιτροπή) παράγραφος 10 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζονται σε αυτόν τον τύπο απόφασης.

ΑΡΘΡΟ 6

Τήρηση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων

1. Οι αερομεταφορείς ενός των συμβαλλομένων μερών συμμορφώνονται κατά την άφιξη, την αναχώρηση και την παραμονή στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν, στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, την είσοδο και την έξοδο των αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται στις υπηρεσίες διεθνών αεροπορικών μεταφορών, ή τη λειτουργία και την πλοήγηση των αεροσκαφών.
2. Κατά την άφιξη, την αναχώρηση και κατά την παραμονή αεροσκάφους στο έδαφος ενός των συμβαλλομένων μερών, οι επιβάτες, τα μέλη των πληρωμάτων αεροσκαφών ή κάθε πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματός τους και, όσον αφορά το φορτίο, ο αποστολέας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, συμμορφώνονται με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν στο έδαφος αυτό την είσοδο και την έξοδο επιβατών, μελών των πληρωμάτων και φορτίου (και ιδίως αυτές που αφορούν τις διατυπώσεις εισόδου, τις εξουσιοδοτήσεις, τη μετανάστευση, τον έλεγχο διαβατηρίων, τις τελωνειακές διατυπώσεις και την καραντίνα ή, για το ταχυδρομείο, τους ταχυδρομικούς κανονισμούς).
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει, στο έδαφός του, στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να λαμβάνουν μέτρα που εγγυώνται ότι μεταφέρονται μόνον τα πρόσωπα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα για την είσοδο στο έδαφός του ή για τη διέλευσή τους μέσω του εδάφους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

ΑΡΘΡΟ 7

Θεμιτός ανταγωνισμός

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι κοινός στόχος τους είναι η ύπαρξη περιβάλλοντος θεμιτού ανταγωνισμού και δίκαιων και ίσων ευκαιριών, ώστε να καταστεί δυνατόν στους αερομεταφορείς αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών να ανταγωνίζονται στη λειτουργία των συμφωνημένων υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς στις καθορισμένες διαδρομές. Κατά συνέπεια, τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλιστεί πλήρης τήρηση του στόχου αυτού.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ότι ο ελεύθερος, θεμιτός και ανόθευτος ανταγωνισμός είναι σημαντικός για την προώθηση των στόχων της παρούσας συμφωνίας και επισημαίνουν ότι η ύπαρξη δικαιώματος πλήρους ανταγωνισμού και ανεξάρτητης αρχής ανταγωνισμού, καθώς και η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του εθνικού τους δικαίου περί ανταγωνισμού είναι σημαντικές για την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών. Το δίκαιο περί ανταγωνισμού κάθε συμβαλλόμενου μέρους που πραγματεύεται θέματα που καλύπτει το παρόν άρθρο, όπως τροποποιείται κατά διαστήματα, εφαρμόζεται στις δραστηριότητες των αερομεταφορέων στο έδαφος καθενός από τα συμβαλλόμενα μέρη. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν στον στόχο της συμβατότητας και της σύγκλισης του δικαίου περί ανταγωνισμού και της αποτελεσματικής εφαρμογής του. Συνεργάζονται εφόσον χρειάζεται και όταν κρίνεται δικαιολογημένο για την αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου περί ανταγωνισμού, επιτρέποντας ιδίως στον/στους αερομεταφορέα/-είς ή σε άλλους υπηκόους τους να κοινοποιούν, σύμφωνα με τους οικείους κανόνες και την οικεία νομολογία, τις πληροφορίες που αφορούν διαδικασίες που εμπίπτουν στο δίκαιο περί ανταγωνισμού τις οποίες κινούν οι αρχές ανταγωνισμού του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

3. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν μπορεί να θίξει ή να περιορίσει την εξουσία και τις αρμοδιότητες των αρχών ανταγωνισμού και των δικαστηρίων καθενός των συμβαλλομένων μερών (και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), ούτε να τις υπονομεύσει και όλα τα θέματα σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού εξακολουθούν να υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα αυτών των αρχών και δικαστηρίων. Κάθε μέτρο συμβαλλόμενου μέρους βάσει του παρόντος άρθρου λαμβάνεται, συνεπώς, με την επιφύλαξη τυχόν μέτρου που λαμβάνουν οι εν λόγω αρχές και δικαστήρια.

4. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται δυνάμει του παρόντος άρθρου ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των συμβαλλομένων μερών και αφορά αποκλειστικά το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και/ή τον/τους αερομεταφορέα/-είς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους που παρέχει/-ουν υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών με τρόπο προορισμού/ αναχώρησης τα συμβαλλόμενα μέρη. Ένα τέτοιο μέτρο δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο διαδικασίας επίλυσης διαφορών βάσει του άρθρου 22 (Επίλυση διαφορών και διαιτησία) της παρούσας συμφωνίας.

Αθέμιτος ανταγωνισμός

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος καταργεί κάθε είδους διακρίσεις ή αθέμιτες πρακτικές που υπονομεύουν τη δυνατότητα των αερομεταφορέων του άλλου συμβαλλομένου μέρους να ασκούν θεμιτό και δίκαιο ανταγωνισμό για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών.

Επιδότησεις και κρατικές ενισχύσεις

6. Κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν χορηγεί ούτε επιτρέπει στους οικείους αερομεταφορείς επιδοτήσεις ή κρατικές ενισχύσεις, εάν αυτές οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις μπορούν να στρεβλώσουν αδικαιολόγητα για τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους τον θεμιτό και δίκαιο ανταγωνισμό στην παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών. Οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν ιδίως σταυροειδείς επιδοτήσεις, κάλυψη ζημιών διαχείρισης, παροχή κεφαλαίων, μη επιστρεπτές ενισχύσεις, εγγυήσεις, δάνεια ή ασφαλίσεις υπό ευνοϊκούς όρους, πτωχευτική προστασία, παραίτηση από την είσπραξη οφειλομένων ποσών, παραίτηση από την κανονική απόδοση των δεσμευμένων δημοσίων πόρων, φορολογικές ελαφρύνσεις ή απαλλαγές, αντιστάθμιση οικονομικών βαρών που επιβάλλονται από τις δημόσιες αρχές και πρόσβαση σε μη ισότιμη ή μη εμπορική βάση σε εγκαταστάσεις και υπηρεσίες αεροναυτιλίας, αερολιμενικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις, καύσιμα, επίγεια εξυπηρέτηση, ασφάλεια πτήσεων, ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων, κατανομή των χρονοθυρίδων ή σε άλλες συναφείς εγκαταστάσεις και υπηρεσίες αναγκαίες για τη λειτουργία υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών.

7. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί επιδοτήσεις ή δημόσιες ενισχύσεις σε αερομεταφορέα, διασφαλίζει τη διαφάνεια των μέτρων αυτών με κατάλληλα μέσα, τα οποία ενδέχεται να υποχρεώνουν τον αερομεταφορέα να προσδιορίσει με σαφήνεια και χωριστά την επιδότηση ή την ενίσχυση στους λογαριασμούς του.

8. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, κατόπιν αιτήματος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, του παρέχει, σε εύλογο χρονικό διάστημα, τις οικονομικές εκθέσεις για τις οντότητες που υπάγονται στη δικαιοδοσία του πρώτου συμβαλλομένου μέρους και κάθε άλλη πληροφορία που μπορεί εύλογα να ζητήσει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για να εξασφαλιστεί η τήρηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Εν προκειμένω είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις επιδοτήσεις και ενισχύσεις κατά την έννοια της παραγράφου 6 ανωτέρω. Αυτά τα στοιχεία είναι δυνατόν να κριθούν εμπιστευτικά από το συμβαλλόμενο μέρος που ζητεί πρόσβαση σε πληροφορίες.

9. Με την επιφύλαξη κάθε μέτρου που λαμβάνει η αρμόδια αρχή ανταγωνισμού και/ή το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση των κανόνων των παραγράφων 5 και 6:

α) εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη κρίνει ότι αερομεταφορέας υφίσταται διακρίσεις ή αθέμιτες πρακτικές κατά την έννοια των παραγράφων 5 και 6 ανωτέρω και ότι αυτό μπορεί να αποδειχθεί, μπορεί να υποβάλει γραπτές παρατηρήσεις στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Αφού ενημερώσει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να απευθυνθεί επίσης στις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, και ιδίως σε δημόσιους φορείς σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, για να συζητήσει θέματα που αφορούν το παρόν άρθρο. Πέραν αυτού, ένα από τα συμβαλλόμενα

μέρη μπορεί να ζητήσει διαβουλεύσεις επί του θέματος με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για την εξεύρεση λύσης. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις πραγματοποιούνται εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος. Εντωμεταξύ, τα συμβαλλόμενα μέρη ανταλλάσσουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να καταστεί δυνατή η ολοκληρωμένη εξέταση του προβληματισμού που έχει εκφράσει ένα από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη.

β) εάν τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορέσουν να επιλύσουν το θέμα με διαβουλεύσεις εντός τριάντα ημερών (30) από την έναρξη των διαβουλεύσεων ή εάν οι διαβουλεύσεις δεν αρχίσουν εντός τριάντα ημερών (30) από την παραλαβή του αιτήματος σχετικά με εικαζόμενη παραβίαση των παραγράφων 5 και 6 ανωτέρω, το συμβαλλόμενο μέρος που ζήτησε διαβουλεύσεις έχει το δικαίωμα να αναστείλει την άσκηση των δικαιωμάτων που χορηγούνται από την παρούσα συμφωνία στον/στους αερομεταφορέα/-είς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους με απόρριψη, αναστολή, ανάκληση ή απόσυρση της άδειας λειτουργίας, ή να επιβάλει την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων υπό τους όρους που κρίνει αναγκαίους ή να επιβάλει δασμούς ή να λάβει άλλα μέτρα. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου πρέπει να είναι κατάλληλο, αναλογικό και να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία ως προς το πεδίο εφαρμογής και τη διάρκειά του.

Αντιμονοπωλιακή νομοθεσία

10. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εφαρμόζει αποτελεσματικά την αντιμονοπωλιακή νομοθεσία σύμφωνα με την παράγραφο 2 και απαγορεύει στον/στους αερομεταφορέα/-είς:

α) σε συνεργασία με κάθε άλλον/-ους αερομεταφορέα/-είς, να συνάπτει/-ουν συμφωνίες, να λαμβάνει/-ουν αποφάσεις ή να υιοθετεί/-ούν εναρμονισμένες πρακτικές που δύνανται να επηρεάσουν τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών προς/από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος και έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού. Η εν λόγω απαγόρευση μπορεί να κηρυχθεί ανεφάρμοστη, όταν αυτές οι συμφωνίες, αποφάσεις ή πρακτικές συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της κατανομής των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, και παράλληλα προβλέπουν θεμιτό μέρος των κερδών που προκύπτουν προς όφελος των καταναλωτών και: i) δεν επιβάλλουν στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών· ii) δεν δίνουν τη δυνατότητα στους αερομεταφορείς αυτούς, για σημαντικό μέρος των συγκεκριμένων υπηρεσιών, να εξουδετερώνουν τον ανταγωνισμό, και

β) να καταχρώνται δεσπόζουσα θέση που μπορεί να θίξει τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών προς/από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος.

11. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναθέτει αποκλειστικά την εφαρμογή της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας που αναφέρεται στην παράγραφο 10 ανωτέρω στην οικεία ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού και/ή το οικείο δικαστήριο.

12. Με την επιφύλαξη τυχόν μέτρου που έχει λάβει η αρμόδια αρχή ανταγωνισμού και/ή το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση των κανόνων της παραγράφου 10, εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη κρίνει ότι αερομεταφορέας θίγεται λόγω εικαζόμενης παραβίασης της παραγράφου 10 ανωτέρω και ότι αυτό μπορεί να αποδειχθεί, μπορεί να

υποβάλει γραπτές παρατηρήσεις στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Αφού ενημερώσει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να απευθυνθεί επίσης στις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, και ιδίως σε δημόσιους φορείς σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, για να συζητήσει θέματα που αφορούν το παρόν άρθρο. Πέραν αυτού, ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να ζητήσει διαβουλεύσεις επί του θέματος με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για την εξεύρεση λύσης. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις πραγματοποιούνται εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος. Εντωμεταξύ, τα μέρη ανταλλάσσουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να καταστεί δυνατή η ολοκληρωμένη εξέταση του προβληματισμού που έχει εκφράσει ένα από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη.

13. Εάν τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορέσουν να επιλύσουν το θέμα με διαβουλεύσεις εντός τριάντα ημερών (30) από την έναρξη των διαβουλεύσεων ή εάν οι διαβουλεύσεις δεν αρχίσουν εντός τριάντα ημερών (30) από την παραλαβή του αιτήματος σχετικά με εικαζόμενη παραβίαση της παραγράφου 10 ανωτέρω και εφόσον η αρχή ανταγωνισμού ή το αρμόδιο δικαστήριο διαπιστώσει παραβίαση των αντιμονοπωλιακών κανόνων, το συμβαλλόμενο μέρος που ζήτησε διαβουλεύσεις έχει το δικαίωμα να αναστείλει την άσκηση των δικαιωμάτων που χορηγούνται από την παρούσα συμφωνία στον/στους αερομεταφορέα/-είς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους με απόρριψη, αναστολή, ανάκληση ή απόσυρση της άδειας λειτουργίας, ή να επιβάλει την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων υπό τους όρους που κρίνει αναγκαίους ή να επιβάλει δασμούς ή να λάβει άλλα μέτρα. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου πρέπει να είναι κατάλληλο, αναλογικό και να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία ως προς το πεδίο εφαρμογής και τη διάρκειά του.

ΑΡΘΡΟ 8

Εμπορικές δραστηριότητες

Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παραρτήματος Ι της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν, τουλάχιστον, την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων αεροπορικών μεταφορών που περιλαμβάνει το παράρτημα ΙΙ μέρος Α.

Επιχειρηματική δραστηριότητα

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι η παρεμπόδιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των εμπορικών φορέων εκμετάλλευσης θα μπορούσε να διακυβεύσει τα οφέλη που αναμένεται να επιτευχθούν με την παρούσα συμφωνία. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμμετέχουν, ως εκ τούτου, σε μια αποτελεσματική και αμοιβαία διαδικασία άρσης των εμποδίων στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας των εμπορικών αερομεταφορέων αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών, εφόσον αυτά τα εμπόδια μπορούν να παρακωλύσουν τις εμπορικές δραστηριότητες, να προκαλέσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή να αποτελέσουν τροχοπέδη στην ανάπτυξη θεμιτού ανταγωνισμού.

2. Η μεικτή επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 21 (Μεικτή επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας καθορίζει διαδικασία συνεργασίας για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τις εμπορικές δυνατότητες· παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνεται στην αποτελεσματική αντιμετώπιση εμποδίων στην άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των εμπορικών αερομεταφορέων και προβαίνει σε τακτική ανασκόπηση της κατάστασης, καθώς και των εξελίξεων στις νομοθετικές και κανονιστικές μεταβολές. Σύμφωνα με το άρθρο 21 (Μεικτή επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας, συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της μεικτής επιτροπής για να εξετάσει οποιοδήποτε θέμα προκύψει σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Εκπρόσωποι αερομεταφορέων

3. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλομένου μέρους δικαιούνται να ιδρύουν, στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, τα γραφεία και τις εγκαταστάσεις που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών βάσει της παρούσας συμφωνίας.

4. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλομένου μέρους δύνανται, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του άλλου συμβαλλομένου μέρους που αφορούν την είσοδο, τη διαμονή και την απασχόληση, να μεταφέρουν και να διατηρούν στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους διοικητικό προσωπικό, προσωπικό πωλήσεων, τεχνικό, επιχειρησιακό και άλλου είδους ειδικευμένο προσωπικό, το οποίο απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών. Αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη διευκολύνουν και επισπεύδουν τη χορήγηση άδειας εργασίας, εφόσον απαιτείται, στο προσωπικό που απασχολείται στα γραφεία σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, και ιδίως στο προσωπικό που εκτελεί ορισμένα καθήκοντα για προσωρινό χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες, με την επιφύλαξη των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν. Οι αερομεταφορείς αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών δεν απαιτείται να έχουν τοπικό εταίρο.

Επίγεια εξυπηρέτηση

5. α) Με την επιφύλαξη του κάτωθι στοιχείου β), κάθε αερομεταφορέας συμβαλλομένου μέρους έχει το δικαίωμα, στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους:

- i) να εκτελεί ο ίδιος την οικεία επίγεια εξυπηρέτηση («αυτοεξυπηρέτηση»)· ή
- ii) να επιλέγει μεταξύ των ανταγωνιστών παρόχων επίγειας εξυπηρέτησης, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, εφόσον το επιτρέπουν οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις κάθε συμβαλλομένου μέρους που διέπουν την πρόσβαση των εν λόγω παρόχων στην αγορά και εφόσον οι πάροχοι αυτοί δραστηριοποιούνται στην αγορά.

β) Τα δικαιώματα που καθορίζονται στο στοιχείο α) σημεία i) και ii) της παρούσας παραγράφου υπόκεινται μόνον στους ειδικούς περιορισμούς χώρου ή χωρητικότητας για λόγους ασφαλούς λειτουργίας του αερολιμένα. Εφόσον λόγω των περιορισμών αυτών παρεμποδίζεται, αποκλείεται ή περιορίζεται η αυτοεξυπηρέτηση και δεν υφίσταται πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ παρόχων επίγειας εξυπηρέτησης, το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος μεριμνά ώστε όλες οι υπηρεσίες αυτές να διατίθενται σε όλους τους αερομεταφορείς ισότιμα και υπό όρους κατάλληλους για όλους τους αερομεταφορείς· οι τιμές αυτών των υπηρεσιών καθορίζονται με βάση κριτήρια συναφή, αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις.

6. Κάθε πάροχος επίγειας εξυπηρέτησης, είτε πρόκειται για αερομεταφορέα είτε όχι, έχει το δικαίωμα, στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, να παρέχει επίγεια εξυπηρέτηση στους αερομεταφορείς που δραστηριοποιούνται στον ίδιο αερολιμένα, διαθέτοντας σχετική άδεια και σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Κατανομή χρονοθυρίδων στους αερολιμένες

7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μεριμνά ώστε οι διαδικασίες, οι κατευθυντήριες γραμμές και οι κανόνες διαχείρισης των χρονοθυρίδων που εφαρμόζονται στους αερολιμένες του εδάφους του να εφαρμόζονται με τρόπο ανεξάρτητο, διαφανή, αποτελεσματικό και χωρίς διακρίσεις, και να μην συνιστούν εμπόδιο στην πρόσβαση στις αγορές.

Επιχειρησιακά σχέδια, προγράμματα και πίνακες δρομολογίων

8. Ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να απαιτήσει την κοινοποίηση, αποκλειστικά για ενημέρωση, των επιχειρησιακών σχεδίων, του προγραμματισμού και του πίνακα των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών που εκτελούνται σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος ζητήσει κοινοποίηση αυτού του είδους, μειώνει στο ελάχιστο τον διοικητικό φόρτο που σχετίζεται με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες κοινοποίησης για τους μεσάζοντες των αεροπορικών μεταφορών και για τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους.

Πωλήσεις, τοπικά έξοδα και μεταφορά κεφαλαίων

9. Κάθε αερομεταφορέας συμβαλλομένου μέρους δικαιούται να πωλεί υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών και συναφείς υπηρεσίες στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, για λογαριασμό του ή για λογαριασμό άλλου αερομεταφορέα, απευθείας και/ή, κατά την κρίση του, μέσω των πρακτόρων του ή οποιουδήποτε άλλου μεσάζοντα της επιλογής του ή μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο διαθέσιμο μέσο. Κάθε αερομεταφορέας έχει το δικαίωμα να πωλεί αυτές τις υπηρεσίες και κάθε πρόσωπο είναι ελεύθερο να τις αγοράζει στο νόμισμα του συγκεκριμένου εδάφους ή σε ελευθέρως μετατρέψιμο νόμισμα σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία περί συναλλάγματος.

10. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλομένου μέρους δύνανται να πληρώνουν τα έξοδά τους στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, ιδίως αλλά όχι αποκλειστικά, για την αγορά καυσίμων, στο τοπικό νόμισμα ή σε ελευθέρως μετατρέψιμο νόμισμα σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία περί συναλλάγματος και εξωτερικού εμπορίου.

11. Κάθε αερομεταφορέας έχει το δικαίωμα, εφόσον το ζητήσει, να μετατρέπει σε ελευθέρως μετατρέψιμο νόμισμα και να μεταβιβάζει στη χώρα της επιλογής του ανά πάσα στιγμή και καθ' οιονδήποτε τρόπο όλα τα πλεονασματικά έσοδα από τις τοπικές δαπάνες του, χωρίς περιορισμούς ή φόρους, στην ισχύουσα τιμή συναλλάγματος κατά την υποβολή της αίτησης μεταβίβασης.

Οι διοικητικές διαδικασίες που συνδέονται με τη μετατροπή και τη μεταβίβαση πλεονασματικών εσόδων εφαρμόζονται σύμφωνα με τον κανονισμό περί συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε συμβαλλόμενο μέρος. Η μετατροπή και η μεταβίβαση δεν υπόκεινται σε καμία επιβάρυνση, με εξαίρεση εκείνη που κατά κανόνα εισπράττουν οι τράπεζες για να προβούν στην εν λόγω μετατροπή και μεταβίβαση.

Συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας

12. Κάθε αερομεταφορέας συμβαλλομένου μέρους, κατά τη λειτουργία ή την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, δύναται να συνάπτει συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας, όπως συμφωνίες για τη δέσμευση χώρου ή την κοινή εκμετάλλευση πτήσεων, με:

α) έναν ή περισσότερους αερομεταφορείς των συμβαλλομένων μερών και

β) έναν ή περισσότερους αερομεταφορείς τρίτης χώρας και

γ) έναν ή περισσότερους φορείς εκμετάλλευσης επίγειων, χερσαίων ή θαλάσσιων μεταφορών, οποιασδήποτε χώρας

υπό τον όρο ότι: i) ο πραγματικός αερομεταφορέας είναι κάτοχος των αντίστοιχων δικαιωμάτων μεταφοράς, ii) ο αερομεταφορέας εμπορίας της υπηρεσίας είναι κάτοχος αντίστοιχων δικαιωμάτων μεταφοράς στις αντίστοιχες διαδρομές και iii) οι συμφωνίες αυτές ανταποκρίνονται στις εφαρμοστέες απαιτήσεις ασφάλειας και ανταγωνισμού που ισχύουν συνήθως για τέτοιες συμφωνίες.

13. Για τη μεταφορά επιβατών με πτήση που υπάγεται σε συμφωνία εμπορικής συνεργασίας, ο αγοραστής ενημερώνεται κατά την αγορά του αεροπορικού εισιτηρίου ή κατά τον έλεγχο εισιτηρίων, ή εν πάση περιπτώσει πριν την επιβίβασή του αν πρόκειται για πτήση με μετεπιβίβαση χωρίς έλεγχο εισιτηρίων, ποιος είναι ο αερομεταφορέας που θα εκτελέσει κάθε τμήμα της υπηρεσίας.

Υπηρεσίες διατροφικών μεταφορών

14. Όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών, οι πάροχοι επίγειων μεταφορών δεν υπόκεινται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν τις αεροπορικές μεταφορές στη

βάση και μόνον ότι η συγκεκριμένη επίγεια μεταφορά εκτελείται από αερομεταφορέα υπό τη δική του επωνυμία.

15. Κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη της παρούσας συμφωνίας, οι αερομεταφορείς και οι έμμεσοι πάροχοι υπηρεσιών μεταφοράς φορτίου των συμβαλλομένων μερών δύνανται να χρησιμοποιούν, χωρίς περιορισμούς, για διεθνή αεροπορική μεταφορά κάθε επίγειο μέσο μεταφοράς του φορτίου με προορισμό ή προέλευση οποιοδήποτε σημείο στα εδάφη των συμβαλλομένων μερών ή σε τρίτες χώρες, καθώς και για τη μεταφορά με προορισμό ή προέλευση κάθε διεθνώς αναγνωρισμένου αερολιμένα που διαθέτει τελωνειακές εγκαταστάσεις, όπως επίσης έχουν το δικαίωμα μεταφοράς φορτίου υπό τελωνειακή σφράγιση σύμφωνα με τις εφαρμοστέες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Το φορτίο αυτό, είτε μεταφέρεται με επίγειο μέσο είτε αεροπορικώς, εισάγεται στις τελωνειακές εγκαταστάσεις του αερολιμένα και υποβάλλεται σε τελωνειακές διατυπώσεις. Οι αερομεταφορείς δύνανται να επιλέξουν να πραγματοποιούν οι ίδιοι την επίγεια μεταφορά ή να την αναθέτουν σε άλλους μεταφορείς επίγειων μεταφορών, καθώς και σε άλλους αερομεταφορείς ή σε έμμεσους παρόχους υπηρεσιών μεταφοράς αεροπορικού φορτίου. Οι εν λόγω διατροφικές μεταφορές φορτίου επιτρέπεται να προσφέρονται με ενιαίο κόμιστρο το οποίο καλύπτει την αεροπορική και την επίγεια μεταφορά, υπό τον όρο ότι οι αποστολές δεν παραπλανώνται ως προς τα δεδομένα της μεταφοράς.

Δικαιόχρηση και χρήση σήματος

16. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλομένου μέρους έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν με επιχειρήσεις συμφωνίες δικαιόχρησης ή χρήσης σήματος, καθώς και με αερομεταφορείς, οποιουδήποτε συμβαλλομένου μέρους ή τρίτης χώρας, υπό τον όρο ότι οι αερομεταφορείς έχουν τις κατάλληλες άδειες και πληρούν τους όρους που προβλέπονται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που εφαρμόζουν τα συμβαλλόμενα μέρη σε συμφωνίες του είδους, και ιδίως εκείνες που αφορούν τη δημοσιοποίηση της ταυτότητας του αερομεταφορέα που εκτελεί την υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς.

Μίσθωση

17. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες για την παροχή αεροσκάφους με ή χωρίς πλήρωμα για τη λειτουργία υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών με:

α) οποιονδήποτε αερομεταφορέα των συμβαλλομένων μερών και

β) έναν ή περισσότερους αερομεταφορείς τρίτης χώρας

υπό τον όρο ότι όλοι οι συμμετέχοντες στις συμφωνίες αυτές έχουν κατάλληλη άδεια και πληρούν τους όρους που προβλέπονται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τις οποίες εφαρμόζουν τα συμβαλλόμενα μέρη σε συμφωνίες του είδους. Κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν απαιτεί από τον αερομεταφορέα που παρέχει αεροσκάφη να διαθέτει δικαιώματα

μεταφοράς δυνάμει της παρούσας συμφωνίας για τις διαδρομές στις οποίες θα χρησιμοποιούνται τα αεροσκάφη. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να ζητούν την έγκριση αυτών των συμφωνιών από τις οικείες αρμόδιες αρχές. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος απαιτεί την έγκριση μειώνει στο ελάχιστο τον διοικητικό φόρτο των διαδικασιών έγκρισης για τους αερομεταφορείς, χωρίς την εισαγωγή διακρίσεων.

ΑΡΘΡΟ 9

Δασμοί και επιβαρύνσεις

1. Τα αεροσκάφη που χρησιμοποιούνται σε υπηρεσία διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς από τους αερομεταφορείς συμβαλλομένου μέρους, όπως και ο συνήθης εξοπλισμός τους, τα καύσιμα, τα λιπαντικά, τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια, ο επίγειος εξοπλισμός και τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων), οι προμήθειες τους (και ιδίως τα τρόφιμα, τα αναψυκτικά και τα οиноπνευματώδη ποτά, ο καπνός και τα τσιγάρα και κάθε άλλο είδος προς πώληση στους επιβάτες ή προς χρήση σε περιορισμένες ποσότητες από αυτούς κατά τη διάρκεια της πτήσης), και τα υπόλοιπα είδη που προορίζονται για τη λειτουργία ή τη συντήρηση αεροσκαφών που εξασφαλίζουν την εκτέλεση διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς ή που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά προς τους σκοπούς αυτούς, εξαιρούνται στη βάση της αμοιβαιότητας κατά την άφιξή τους στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους από όλους τους περιορισμούς εισαγωγής, τους φόρους ακίνητης περιουσίας ή κεφαλαίου, τους δασμούς και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και από παρεμφερή τέλη και επιβαρύνσεις που α) επιβάλλονται οι εθνικές ή τοπικές αρχές ή η Ευρωπαϊκή Ένωση και β) δεν υπολογίζονται με βάση το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω εξοπλισμός και οι προμήθειες παραμένουν εντός του αεροσκάφους.

2. Εξαιρούνται επίσης, στη βάση της αμοιβαιότητας, από τους φόρους, τους δασμούς, τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των επιβαρύνσεων που υπολογίζονται συναρτήσει του κόστους της παρεχόμενης υπηρεσίας:

α) οι προμήθειες αεροσκαφών που εισάγονται ή αποκτώνται στο έδαφος συμβαλλομένου μέρους και φορτώνονται σε εύλογες ποσότητες σε αεροσκάφος αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλομένου μέρους που αναχωρεί για την εκτέλεση υπηρεσίας διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς, ακόμη και όταν τα συγκεκριμένα είδη πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης υπεράνω του συγκεκριμένου εδάφους·

β) ο εξοπλισμός εδάφους και τα ανταλλακτικά (και ιδίως οι κινητήρες) που εισάγονται στο έδαφος συμβαλλομένου μέρους και προορίζονται για την περιοδική και την τακτική συντήρηση ή την επισκευή αεροσκαφών αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλομένου μέρους για την εκτέλεση υπηρεσίας διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς·

γ) τα καύσιμα, τα λιπαντικά και τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια που εισάγονται ή αποκτώνται στο έδαφος συμβαλλομένου μέρους για να χρησιμοποιηθούν σε αεροσκάφος αερομεταφορέα

του άλλου συμβαλλομένου μέρους για την εκτέλεση υπηρεσίας διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς, ακόμη και όταν τα συγκεκριμένα είδη πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης υπεράνω του εδάφους του συμβαλλομένου μέρους·

δ) το έντυπο υλικό που προβλέπεται από την τελωνειακή νομοθεσία κάθε συμβαλλομένου μέρους, το οποίο εισάγεται ή αποκτάται στο έδαφος συμβαλλομένου μέρους και φορτώνεται σε αεροσκάφος αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλομένου μέρους για την εκτέλεση υπηρεσίας διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς, για να χρησιμοποιηθεί μετά την αναχώρηση του αεροσκάφους, ακόμη και όταν το εν λόγω έντυπο υλικό πρόκειται να χρησιμοποιηθεί σε τμήμα της πτήσης υπεράνω του εδάφους αυτού· και

ε) ο εξοπλισμός ασφάλειας πτήσεων και αεροπορικής ασφάλειας που χρησιμοποιείται σε αερολιμένες ή τους τερματικούς εμπορευματικούς σταθμούς.

3. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει συμβαλλόμενο μέρος να επιβάλει χωρίς διακριτική μεταχείριση φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις στα καύσιμα που παρέχονται στο έδαφός του για την τροφοδοσία αεροσκάφους αερομεταφορέα που εκμεταλλεύεται σύνδεση δύο σημείων στο έδαφός του.

4. Ο συνήθης εξοπλισμός αεροσκαφών, καθώς και τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου υλικά, προμήθειες και ανταλλακτικά, τα οποία κανονικά παραμένουν εντός των αεροσκαφών που εκμεταλλεύεται αερομεταφορέας συμβαλλομένου μέρους, επιτρέπεται να εκφορτωθούν στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους μόνον κατόπιν προηγούμενης έγκρισης των τελωνειακών αρχών αυτού του συμβαλλομένου μέρους και ενδέχεται να απαιτηθεί να τεθούν υπό την επιτήρηση ή τον έλεγχο των αρχών αυτών έως την επανεξαγωγή τους ή διάθεσή τους σύμφωνα με τους ισχύοντες τελωνειακούς κανονισμούς των συμβαλλομένων μερών.

5. Οι απαλλαγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επίσης σε περίπτωση που οι αερομεταφορείς ενός συμβαλλομένου μέρους έχουν συνάψει με άλλον αερομεταφορέα, στον οποίο το άλλο συμβαλλόμενο μέρος έχει χορηγήσει παρεμφερείς απαλλαγές, σύμβαση δανεισμού ή μεταφοράς των ειδών που προσδιορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους.

6. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει συμβαλλόμενο μέρος να επιβάλει φόρους, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις στα είδη που πωλούνται στους επιβάτες όχι όμως για την κατανάλωσή τους εντός του αεροσκάφους, σε τμήμα της υπηρεσίας αεροπορικής μεταφοράς μεταξύ δύο σημείων εντός του εδάφους του στα οποία επιτρέπεται η επιβίβαση και η αποβίβαση.

7. Οι αποσκευές και τα εμπορεύματα σε απευθείας διαμετακόμιση από το έδαφος συμβαλλομένου μέρους απαλλάσσονται φόρων, δασμών, τελών και άλλων παρεμφερών επιβαρύνσεων που δεν υπολογίζονται συναρτήσει του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών.

8. Ο εξοπλισμός και οι προμήθειες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου είναι δυνατόν να απαιτηθεί να τεθούν υπό την επιτήρηση ή των έλεγχου των αρμόδιων αρχών.

9. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας δεν θίγουν το καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), με εξαίρεση την επιβολή του εν λόγω φόρου επί των εισαγωγών.

10. Η παρούσα συμφωνία δεν μεταβάλλει τις διατάξεις των αντίστοιχων συμβάσεων που ισχύουν μεταξύ κράτους μέλους και της Τυνησίας για την αποφυγή διπλής φορολόγησης εισοδήματος και κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 10

Τέλη χρήσης

1. Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν, τουλάχιστον, την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων αεροπορικών μεταφορών που περιλαμβάνει το παράρτημα II μέρος Α.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μεριμνά ώστε τα τέλη χρήσης που μπορούν να επιβάλουν οι αρμόδιες αρχές ή φορείς στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους για τη χρήση υπηρεσιών αεροναυτιλίας και ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας των αερολιμένων να υπολογίζονται συναρτήσει του κόστους και χωρίς την εισαγωγή διακρίσεων. Σε κάθε περίπτωση, τα εν λόγω τέλη χρήσης δεν επιβάλλονται στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους υπό όρους λιγότερο ευνοϊκούς από τους πλέον ευνοϊκούς όρους που έχουν χορηγηθεί σε άλλον αερομεταφορέα.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα τέλη χρήσης, τα οποία μπορούν να επιβάλουν οι αρμόδιες αρχές ή φορείς στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους για τη χρήση αερολιμενικών υποδομών και υπηρεσιών και υπηρεσιών αεροπορικής ασφάλειας, καθώς και συναφών υποδομών και υπηρεσιών, εξαιρουμένων των τελών που εισπράττονται για την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 8 (Εμπορικές δραστηριότητες) παράγραφος 5 της παρούσας συμφωνίας, είναι δίκαια, εύλογα, χωρίς άδικες διακρίσεις, δεν εισάγουν διακρίσεις για λόγους ιθαγένειας και κατανέμονται δίκαια στις διάφορες κατηγορίες χρηστών. Με την επιφύλαξη του άρθρου 15 παράγραφος 1 (Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας), τα τέλη αυτά επιτρέπεται να αντιπροσωπεύουν αλλά να μην υπερβαίνουν το πλήρες κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι αρμόδιες αρχές ή φορείς για την παροχή κατάλληλων αερολιμενικών υποδομών και υπηρεσιών και υπηρεσιών αεροπορικής ασφάλειας στον συγκεκριμένο αερολιμένα ή σύστημα αερολιμένων. Τα εν λόγω τέλη χρήσης μπορούν να περιλαμβάνουν ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης των στοιχείων ενεργητικού μετά την απόσβεση. Οι εγκαταστάσεις και οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη χρήσης παρέχονται σε αποτελεσματική και οικονομική βάση. Σε κάθε περίπτωση, τα εν λόγω τέλη

χρήσης δεν επιβάλλονται στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλομένου μέρους υπό όρους λιγότερο ευνοϊκούς από τους πλέον ευνοϊκούς όρους που έχουν χορηγηθεί κατά την επιβολή τους σε άλλον αερομεταφορέα.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ζητεί από τις αρχές ή τους φορείς που είναι αρμόδιοι σε θέματα επιβολής τελών στο έδαφός του να διεξάγουν διαβουλεύσεις με τους αερομεταφορείς που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις και να ανταλλάσσουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την ακριβή εξέταση του εύλογου χαρακτήρα των τελών χρήσης, σύμφωνα με τις αρχές των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι αρχές ή οι φορείς που είναι αρμόδιοι σε θέματα επιβολής τελών ενημερώνουν τους χρήστες εγκαίρως για κάθε προγραμματιζόμενη μεταβολή των τελών χρήσης, ώστε οι χρήστες να είναι σε θέση να εκφράσουν την άποψή τους και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

ΑΡΘΡΟ 11

Ναύλοι επιβατών και κόμιστρα φορτίου

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιτρέπουν τον ελεύθερο καθορισμό των ναύλων και των κομίστρων από τους αερομεταφορείς των συμβαλλομένων μερών βάσει ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να απαιτήσει, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, οι αερομεταφορείς αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών να κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές, με απλουστευμένο τρόπο και μόνον προς ενημέρωση, τους ναύλους που προσφέρουν για τις υπηρεσίες που αναχωρούν από το έδαφός του. Η κοινοποίηση αυτή μπορεί να απαιτηθεί από τους αερομεταφορείς το νωρίτερο κατά την αρχική προσφορά των ναύλων και των κομίστρων.

3. Είναι δυνατή η διεξαγωγή συζητήσεων μεταξύ των αρμόδιων αρχών, ιδίως σε θέματα όπως οι απαιτήσεις και οι διαδικασίες κοινοποίησης των ναύλων και των κομίστρων, καθώς και σχετικά με ναύλους και κόμιστρα άδικου και παράλογου χαρακτήρα που εισάγουν διακρίσεις ή επιδοτούνται.

ΑΡΘΡΟ 12

Στατιστικά στοιχεία

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος, χωρίς την εισαγωγή διακρίσεων, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία των υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς βάσει της παρούσας συμφωνίας, όπως απαιτείται από τη νομοθεσία αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών, τα οποία είναι ευλόγως δυνατόν να ζητηθούν.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται, ιδίως στη μεικτή επιτροπή που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 21 (Μεικτή Επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας, για να διευκολυνθεί η μεταξύ τους ανταλλαγή στατιστικών στοιχείων με σκοπό την παρακολούθηση της ανάπτυξης των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών με βάση την παρούσα συμφωνία.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 13

Ασφάλεια πτήσεων

1. Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν, τουλάχιστον, την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων αεροπορικών μεταφορών που περιλαμβάνει το παράρτημα II μέρος B.
2. Οι αρμόδιες αρχές των συμβαλλομένων μερών αναγνωρίζουν ως έγκυρα, για τη λειτουργία των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών που υπάγονται στην παρούσα συμφωνία, τα πιστοποιητικά αξιοπλοΐας, τα πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας και τις άδειες που εκδίδονται ή επικυρώνονται από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και παραμένουν σε ισχύ, με την προϋπόθεση ότι οι όροι έκδοσης ή επικύρωσης των εν λόγω πιστοποιητικών ή αδειών είναι ισοδύναμοι ή ανώτεροι των ελάχιστων προτύπων που ενδέχεται να καθιερωθούν κατ' εφαρμογή της Σύμβασης. Ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές δύναται να αρνηθούν να αναγνωρίσουν ως έγκυρα, για υπέρπτηση του εδάφους τους, πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας και άδειες που έχουν εκδοθεί ή επικυρωθεί για υπηκόους τους από τις αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύναται να ζητήσουν διαβουλεύσεις ανά πάσα στιγμή σχετικά με τα πρότυπα ασφαλείας πτήσεων του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε αεροσκάφη νηολογημένα σε συμβαλλόμενο μέρος, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι δεν πληρούν τα διεθνή πρότυπα ασφαλείας πτήσεων σύμφωνα με τη Σύμβαση και τα οποία προσγειώνονται σε αερολιμένα ευρισκόμενο στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους και ανοικτό στη διεθνή αεροπορική κυκλοφορία, να υπόκεινται σε επιθεώρηση διαδρόμου από τις αρμόδιες αρχές του εν λόγω άλλου συμβαλλόμενου μέρους, όπως επίσης και σε επιθεώρηση του εσωτερικού και του εξωτερικού τους, για να ελεγχθεί η εγκυρότητα των εγγράφων του αεροσκάφους και του πληρώματος, καθώς και η εμφανής κατάσταση του αεροσκάφους και του εξοπλισμού του.
5. Οι αρμόδιες αρχές οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους μπορούν να λάβουν αμέσως όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα οσάκις έχουν λόγους να πιστεύουν ότι:
  - α) αεροσκάφος, προϊόν ή λειτουργία αεροσκάφους δεν πληροί τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τη Σύμβαση ή τις ρυθμιστικές απαιτήσεις του παραρτήματος II μέρος B της παρούσας συμφωνίας, αναλόγως·

β) υφίστανται σοβαρές ανησυχίες ότι αεροσκάφος ή λειτουργία αεροσκάφους δεν πληροί τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τη Σύμβαση ή τις ρυθμιστικές απαιτήσεις του παραρτήματος II μέρος Β της παρούσας συμφωνίας, αναλόγως· ή

γ) υφίστανται σοβαρές ανησυχίες ότι τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τη Σύμβαση ή τις ρυθμιστικές απαιτήσεις του παραρτήματος II μέρος Β της παρούσας συμφωνίας, αναλόγως, ενδέχεται να μην διατηρούνται σε ισχύ ή να μην εφαρμόζονται ορθά.

6. Όταν οι αρμόδιες αρχές ενός συμβαλλόμενου μέρους αποφασίζουν να λάβουν μέτρα με βάση την παράγραφο 5, ενημερώνουν εγκαίρως τις αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους αιτιολογώντας την απόφασή τους.

7. Κάθε μέτρο που λαμβάνει ένα συμβαλλόμενο μέρος σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου διακόπτεται μόλις η αιτία για τη λήψη του εν λόγω μέτρου παύει να υφίσταται.

8. Εάν δεν διακοπούν τα μέτρα που ελήφθησαν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 5 αν και έχει παύσει ο λόγος για τον οποίο ελήφθησαν, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να θέσουν το θέμα στη μεικτή επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 14

Αεροπορική ασφάλεια

1. Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες εφαρμοστέες νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν, τουλάχιστον, την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων αεροπορικών μεταφορών που περιέχει το παράρτημα II μέρος Γ.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να δεχθούν τη διεξαγωγή επιθεώρησης σε έναν ή περισσότερους αερολιμένες τους από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος με αντικείμενο τα μέτρα αεροπορικής ασφάλειας που εφαρμόζονται, λαμβανομένης πλήρως υπόψη και με αμοιβαίο σεβασμό της κυριαρχίας των συμβαλλομένων μερών. Τα συμβαλλόμενα μέρη θέτουν σε εφαρμογή τους αναγκαίους μηχανισμούς ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα των εν λόγω επιθεωρήσεων.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επαναβεβαιώνει την αμοιβαία υποχρέωση που έχει έναντι του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να εγγυάται την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, και ιδίως τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση, τη σύμβαση περί παραβάσεων και άλλων τινών πράξεων τελουμένων επί αεροσκαφών που υπογράφηκε στο Τόκιο στις 14 Σεπτεμβρίου 1963, τη σύμβαση για την καταστολή της παράνομης κατάληψης αεροσκαφών που υπογράφηκε στη Χάγη στις 16 Δεκεμβρίου 1970, τη σύμβαση για την καταστολή παρανόμων πράξεων κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας που υπογράφηκε στο Μόντρεαλ στις 23 Σεπτεμβρίου 1971, το πρωτόκολλο για την καταστολή παράνομων πράξεων βίας σε αερολιμένες που εξυπηρετούν τη διεθνή πολιτική αεροπορία που υπογράφηκε στο Μόντρεαλ στις 24 Φεβρουαρίου 1988 και τη σύμβαση για τη σήμανση

πλαστικών εκρηκτικών με σκοπό τον εντοπισμό τους που υπογράφηκε στο Μόντρεαλ την 1η Μαρτίου 1991, εφόσον αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν προσχωρήσει στις συμβάσεις αυτές, όπως και όλες τις άλλες συμβάσεις και πρωτόκολλα που σχετίζονται με την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας στα οποία προσχωρούν τα δύο συμβαλλόμενα μέρη.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν αμοιβαία, κατόπιν αιτήματος, κάθε αναγκαία συνδρομή για την πρόληψη ενεργειών παράνομης κατάληψης (αεροπειρατείας) αεροσκαφών και άλλων παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας των αεροσκαφών, των επιβατών και των πληρωμάτων τους, των αερολιμένων και των εγκαταστάσεων και υπηρεσιών αεροναυτιλίας, καθώς και κάθε άλλης απειλής κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη, στις αμοιβαίες σχέσεις τους, συμμορφώνονται με τα πρότυπα αεροπορικής ασφάλειας και, εφόσον τις εφαρμόζουν, με τις συνιστώμενες πρακτικές του ΔΟΠΑ που έχουν προσαρτηθεί ως παραρτήματα στη Σύμβαση του Σικάγου, εφόσον οι εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται στα συμβαλλόμενα μέρη. Τα συμβαλλόμενα μέρη απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών του νηολογίου τους, ή από τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών που έχουν τον κύριο τόπο των δραστηριοτήτων τους ή την έδρα τους ή τον τόπο διαμονής τους στο έδαφός τους, καθώς και από τους φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων που ευρίσκονται στο έδαφός τους, να συμμορφώνονται με τις εν λόγω διατάξεις αεροπορικής ασφάλειας.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικά στο έδαφός του μέτρα για την προστασία της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, μεταξύ άλλων και μέτρα ελέγχου ασφαλείας των επιβατών και των χειραποσκευών τους, ελέγχου ασφαλείας των παραδιδόμενων αποσκευών και ελέγχου ασφαλείας προσώπων πλην των επιβατών, όπως και των πληρωμάτων και των αντικειμένων που μεταφέρουν, εξέτασης και ελέγχου ασφαλείας του φορτίου και του ταχυδρομείου, των προμηθειών πτήσης και των προμηθειών αερολιμένα και ελέγχου της πρόσβασης στον ελεγχόμενο χώρο αερολιμένα και στην αυστηρά ελεγχόμενη περιοχή ασφαλείας αερολιμένα. Τα εν λόγω μέτρα προσαρμόζονται ώστε να αντιμετωπιστεί η αυξανόμενη απειλή κατά της αεροπορικής ασφάλειας. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συμφωνεί ότι οι οικείοι φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών ενδέχεται να υποχρεωθούν να τηρούν τις διατάξεις περί αεροπορικής ασφάλειας της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου και άλλες διατάξεις περί αεροπορικής ασφάλειας που επιβάλλει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για την είσοδο στο έδαφος, την έξοδο από το έδαφός του ή την παραμονή στο έδαφος του εν λόγω άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

7. Με πλήρη και αμοιβαίο σεβασμό της εθνικής κυριαρχίας του άλλου συμβαλλομένου μέρους, ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται να λάβει μέτρα αεροπορικής ασφάλειας για την είσοδο στο έδαφός του, καθώς και μέτρα έκτακτης ανάγκης, για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής κατά της αεροπορικής ασφάλειας, τα οποία κοινοποιεί αμέσως στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξετάζει καλόπιστα κάθε αίτημα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους για τη λήψη ειδικών και εύλογων μέτρων αεροπορικής ασφάλειας για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής, και το πρώτο συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει υπόψη τα μέτρα αεροπορικής ασφαλείας που εφαρμόζει ήδη το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και την άποψή του σχετικά. Ωστόσο, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναγνωρίζει ότι καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν περιορίζει τη δυνατότητα

συμβαλλομένου μέρους να αρνηθεί την είσοδο στο έδαφός του πτήσης την οποία κρίνει ότι συνιστά απειλή για την ασφάλειά του. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ενημερώνει εκ των προτέρων το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για όλα τα ειδικά μέτρα αεροπορικής ασφάλειας που προτίθεται να λάβει και ενδέχεται να έχουν σημαντικές οικονομικές ή επιχειρησιακές επιπτώσεις στις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, εκτός εάν αυτό δεν είναι ευλόγως δυνατόν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της μεικτής επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 21 (Μεικτή επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας για να συζητηθούν τα εν λόγω μέτρα ασφάλειας.

8. Σε περίπτωση συμβάντος ή απειλής συμβάντος παράνομης κατάληψης αεροσκάφους της πολιτικής αεροπορίας ή άλλων παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας αεροσκάφους, των επιβατών και του πληρώματός του, αερολιμένων ή αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών, τα συμβαλλόμενα μέρη αλληλοβοηθούνται διευκολύνοντας την επικοινωνία και τη λήψη άλλων κατάλληλων μέτρων με σκοπό να λήξει γρήγορα και με ασφάλεια το περιστατικό ή η απειλή.

9. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει όλα τα μέτρα που κρίνει εφικτά ώστε να κρατηθεί στο έδαφος αεροσκάφος ευρισκόμενο επί του εδάφους του που είναι υπό παράνομη κατάληψη ή άλλη έκνομη ενέργεια, εκτός εάν η αναχώρησή του επιβάλλεται από το υπέρτατο καθήκον προστασίας της ανθρώπινης ζωής. Εφόσον είναι εφικτό, τα εν λόγω μέτρα λαμβάνονται κατόπιν αμοιβαίων διαβουλεύσεων.

10. Όταν συμβαλλόμενο μέρος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος παρεκκλίνει από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου για την αεροπορική ασφάλεια, ζητεί την άμεση διεξαγωγή διαβουλεύσεων με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος.

11. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 (Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή ή περιορισμός αδείας) της παρούσας συμφωνίας, η μη επίτευξη ικανοποιητικής συμφωνίας εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος συνιστά λόγο απόρριψης, ανάκλησης, περιορισμού της άδειας λειτουργίας ενός ή περισσότερων αερομεταφορέων του συγκεκριμένου συμβαλλομένου μέρους ή επιβολής όρων σε αυτήν.

12. Εφόσον δικαιολογείται σε περίπτωση άμεσης και έκτακτης απειλής, ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται να λάβει προσωρινά μέτρα πριν από την εκπνοή της προθεσμίας των δέκα πέντε (15) ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου.

13. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται δυνάμει της παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου παύει μόλις το άλλο συμβαλλόμενο μέρος συμμορφωθεί πλήρως με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 15

Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

1. Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες νομοθετικές, κανονιστικές ή διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν τουλάχιστον την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων αεροπορικών μεταφορών που περιέχει το παράρτημα ΙΙ μέρος Δ της παρούσας συμφωνίας, και σε τομείς που δεν καλύπτονται από το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, των διαδικασιών του ΔΟΠΑ για τις υπηρεσίες αεροναυτιλίας, υπό τους όρους που καθορίζονται κατωτέρω.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να διασφαλίζουν το υψηλότερο επίπεδο συνεργασίας στο πεδίο της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας προκειμένου να διευρυνθεί ο Ενιαίος Ευρωπαϊκός Ουρανός στην Τυνησία και να ενισχυθούν κατ' αυτόν τον τρόπο τα ισχύοντα πρότυπα ασφαλείας πτήσεων και εν γένει η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη, να βελτιωθεί η αξιοποίηση της χωρητικότητας και να μειωθούν στο ελάχιστο οι καθυστερήσεις. Προς τον σκοπό αυτό, η Τυνησία συμμετέχει στην επιτροπή ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού με την ιδιότητα του παρατηρητή. Η μεικτή επιτροπή επιφορτίζεται να παρακολουθεί και να διευκολύνει τη συνεργασία στο πεδίο της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας.

3. Για να διευκολυνθεί η επίτευξη των στόχων του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού στα εδάφη τους:

α) η Τυνησία λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να προσαρμόσει τις οικείες υπηρεσίες αεροναυτιλίας, τις θεσμικές και εποπτικές δομές της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας σύμφωνα με τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό, ιδίως σε θέματα ασφαλείας πτήσεων·

β) η Τυνησία ορίζει, ιδίως, εθνική ελεγκτική αρχή η οποία είναι τουλάχιστον λειτουργικά ανεξάρτητη από τον/τους πάροχο/-ους υπηρεσιών αεροναυτιλίας·

γ) η Ευρωπαϊκή Ένωση συνδέει την Τυνησία με σχετικές επιχειρησιακές πρωτοβουλίες στα πεδία των υπηρεσιών αεροναυτιλίας, του εναερίου χώρου και της διαλειτουργικότητας που απορρέουν από τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό, ιδίως με:

- i). τη συνεργασία ή τη σύνδεση της Τυνησίας σε λειτουργικό τμήμα εναερίου χώρου·
- ii). τη συμμετοχή στις λειτουργίες δικτύου του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, και ιδίως την ανταλλαγή δεδομένων για τις ροές κυκλοφορίας·
- iii). την ευθυγράμμιση με τα σχέδια εγκατάστασης του SESAR·
- iv). την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας· και

δ) τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται στον τομέα των επιδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο να βελτιστοποιηθεί η συνολική αποτελεσματικότητα των πτήσεων, να μειωθεί το κόστος και να βελτιωθεί η ασφάλεια πτήσεων και η χωρητικότητα των υφιστάμενων συστημάτων. Η συνεργασία αφορά ιδίως τα εργαλεία παρακολούθησης των δεικτών επιδόσεων και τη χρήση των εργαλείων διαχείρισης και σχεδιασμού του εναερίου χώρου.

ΑΡΘΡΟ 16

Προστασία του περιβάλλοντος

1. Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παραρτήματος Ι της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες εφαρμοστέες νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν, τουλάχιστον, την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων αεροπορικών μεταφορών που περιέχει το παράρτημα ΙΙ μέρος Ε.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη υποστηρίζουν ότι είναι αναγκαία η προστασία του περιβάλλοντος προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη της πολιτικής αεροπορίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται για τον προσδιορισμό θεμάτων που συνδέονται με τις επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντικό να συνεργάζονται για να μελετούν και να μειώνουν στο μέγιστο δυνατόν τις συνέπειες των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας συμφωνίας.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής και, κατά συνέπεια, της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τις αεροπορικές μεταφορές, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να εντείνουν τη συνεργασία τους στα θέματα αυτά, μέσω επίσης σχετικών πολυμερών συμφωνιών, και ιδίως με την εφαρμογή παγκόσμιων αγορακεντρικών μέτρων, όπως αυτά εγκρίθηκαν στην 39η Συνέλευση του ΔΟΠΑ, και με τη χρήση του μηχανισμού βιώσιμης ανάπτυξης που καθιερώθηκε με το άρθρο 6 παράγραφος 4 της συμφωνίας του Παρισιού με βάση τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή με σκοπό την ανάπτυξη ολοκληρωμένων παγκόσμιων αγορακεντρικών μέτρων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και κάθε άλλη πτυχή προβλεπόμενη στο εν λόγω άρθρο 6 που ενδιαφέρει ιδιαίτερα για τις εκπομπές από τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να καθιερώσουν τακτικό διάλογο μεταξύ εμπειρογνομόνων, με σκοπό να ενισχυθεί η συνεργασία για να περιοριστούν οι επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον, καθώς και η συνεργασία σε θέματα:

α) έρευνας και ανάπτυξης αεροναυτικής τεχνολογίας φιλικής προς το περιβάλλον·

β) καινοτομίας στη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας για να μειωθούν οι επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον·

γ) έρευνας και ανάπτυξης νέων βιώσιμων αεροπορικών καυσίμων·

δ) ανταλλαγής απόψεων σε θέματα που συνδέονται με τις συνέπειες των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον και με τη μείωση των εκπομπών των αεροπορικών μεταφορών που έχουν επίπτωση στο κλίμα· και

ε) μετριασμού και παρακολούθησης του θορύβου, για να μειωθούν οι επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν επίσης, σεβόμενα πάντοτε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από πολυμερείς περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, να εντείνουν αποτελεσματικά ιδίως την οικονομική και τεχνολογική συνεργασία τους όσον αφορά μέτρα με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές.

7. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη να λάβουν κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν ή να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω μέτρα συνάδουν πλήρως με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του διεθνούς δικαίου.

ΑΡΘΡΟ 17

Ευθύνη αερομεταφορέα

Τα συμβαλλόμενα μέρη επαναβεβαιώνουν τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο των διεθνών συμβάσεων που έχουν επικυρωθεί από αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 18

Προστασία των καταναλωτών

Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παραρτήματος Ι της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες εφαρμοστέες νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν, τουλάχιστον, την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων στις αεροπορικές μεταφορές που περιέχει το παράρτημα ΙΙ μέρος ΣΤ.

ΑΡΘΡΟ 19

Εργασιακά θέματα

1. Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παραρτήματος Ι της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε οι οικείες εφαρμοστέες νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις να διασφαλίζουν, τουλάχιστον, την εφαρμογή και την επιβολή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων στις αεροπορικές μεταφορές που περιέχει το παράρτημα ΙΙ μέρος Ζ.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντικό να εξεταστούν τα αποτελέσματα της παρούσας συμφωνίας στους εργαζόμενους, την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν να συνεργάζονται σε εργασιακά θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, ιδίως όσον αφορά τις επιπτώσεις στην απασχόληση, τα θεμελιώδη δικαιώματα στην εργασία, τις συνθήκες εργασίας, την κοινωνική προστασία και τον κοινωνικό διάλογο.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη μέσω των οικείων νόμων, κανονισμών και πρακτικών προωθούν υψηλά επίπεδα προστασίας στον κοινωνικό τομέα και την απασχόληση στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα των οφελών από τα σημαντικά οικονομικά πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι ανοιχτές και ανταγωνιστικές αγορές, σε συνδυασμό με υψηλά πρότυπα εργασίας για τους εργαζομένους. Τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν την παρούσα συμφωνία κατά τρόπο που ευνοεί την καθιέρωση υψηλών εργασιακών προτύπων, ανεξαρτήτως της κυριότητας ή του είδους των οικείων αερομεταφορέων, και διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα και οι αρχές που περιέχονται στις αντίστοιχες νομοθεσίες τους δεν διακυβεύονται αλλά εφαρμόζονται αποτελεσματικά.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να προωθούν και να θέτουν αποτελεσματικά σε εφαρμογή στη νομοθεσία και στις πρακτικές τους τα θεμελιώδη εργασιακά πρότυπα που αναγνωρίζονται σε διεθνές επίπεδο, όπως αυτά καθορίζονται στις θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) που έχουν επικυρώσει η Τунησία και τα κράτη μέλη της ΕΕ.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να προωθούν επίσης άλλα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και συμφωνίες σε κοινωνικά και εργασιακά θέματα που συνδέονται με τον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή τους στην εθνική τους νομοθεσία.

7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει σύγκληση της μεικτής επιτροπής για να εξεταστούν θέματα συνδεδεμένα με την απασχόληση που κρίνει σημαντικά.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 20

Ερμηνεία και εκτέλεση

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, γενικής ή ειδικής φύσεως, με σκοπό να διασφαλίσουν την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία και απέχουν από τη λήψη κάθε μέτρου που μπορεί να διακυβεύσει την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος είναι υπεύθυνο στο έδαφός του για την ορθή εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος όλες τις πληροφορίες και τη συνδρομή που απαιτούνται, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων νομικών και κανονιστικών διατάξεων του αντίστοιχου συμβαλλομένου μέρους, σε περίπτωση διερευνήσεων που διεξάγει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για ενδεχόμενες παραβιάσεις σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία.
4. Όποτε τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν με βάση τις εξουσίες που τους παρέχει η παρούσα συμφωνία σε θέματα που ενδιαφέρουν το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και αφορούν τις αρχές ή τις επιχειρήσεις αυτού του άλλου συμβαλλομένου μέρους, οι αρμόδιες αρχές αυτού του άλλου συμβαλλομένου μέρους ενημερώνονται πλήρως και έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους πριν ληφθεί οριστική απόφαση.

ΑΡΘΡΟ 21

Μεικτή επιτροπή

1. Συστήνεται επιτροπή απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των συμβαλλομένων μερών (εφεξής «μεικτή επιτροπή»), η οποία είναι αρμόδια για τη διαχείριση της παρούσας συμφωνίας και εξασφαλίζει την ορθή εκτέλεσή της. Προς τον σκοπό αυτό, διατυπώνει συστάσεις και λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπει η παρούσα συμφωνία.
2. Η μεικτή επιτροπή λειτουργεί και λαμβάνει αποφάσεις ομόφωνα. Οι αποφάσεις της μεικτής επιτροπής είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη.
3. Η μεικτή επιτροπή εγκρίνει με απόφασή της τον εσωτερικό της κανονισμό.
4. Η μεικτή επιτροπή συνεδριάζει όποτε είναι απαραίτητο και τουλάχιστον μία φορά ανά έτος. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της μεικτής επιτροπής.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να ζητήσει σύγκληση της μεικτής επιτροπής για να επιδιώξει την επίλυση θεμάτων σχετικών με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Η συνεδρίαση αυτή πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο δύο (2) μήνες από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.
6. Για την ορθή εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες και, κατόπιν αιτήματος ενός των συμβαλλομένων μερών, πραγματοποιούν διαβουλεύσεις στη μεικτή επιτροπή.
7. Η μεικτή επιτροπή επικυρώνει με απόφαση την αξιολόγηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση της εκτέλεσης και της εφαρμογής των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων που προβλέπονται στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Τυνησία, όπως περιγράφεται στο παράρτημα Ι σημείο 1 της παρούσας συμφωνίας (Μεταβατικές διατάξεις).

8. Η μεικτή επιτροπή εξετάζει θέματα επενδύσεων στους αερομεταφορείς των συμβαλλομένων μερών ή αλλαγών στον ουσιαστικό έλεγχο των αερομεταφορέων των συμβαλλομένων μερών.

9. Η μεικτή επιτροπή αναπτύσσει επίσης συνεργασία, ιδίως με τους ακόλουθους τρόπους οι οποίοι είναι απλώς ενδεικτικοί:

α) ανασκόπηση των συνθηκών της αγοράς που επηρεάζουν τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας·

β) κανονιστική προσέγγιση και μείωση των ρυθμιστικών περιορισμών στη λειτουργία των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών με στόχο την αποτελεσματική επίλυση θεμάτων που συνδέονται με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και τις εμπορικές δυνατότητες που αναφέρονται στο άρθρο 8 (Εμπορικές δραστηριότητες) της παρούσας συμφωνίας, τα οποία μπορούν, ιδίως, να αποτελούν τροχοπέδη στην πρόσβαση στην αγορά και την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, ως μέσο εξασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού·

γ) ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανόμενων των μεταβολών στη νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις πολιτικές των συμβαλλομένων μερών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών·

δ) εξέταση πεδίων που θα μπορούσαν να περιληφθούν στην παρούσα συμφωνία, ιδίως με τη διατύπωση συστάσεων για ενδεχόμενες τροποποιήσεις της ή για τους όρους και τις διαδικασίες προσχώρησης άλλων μερών στην παρούσα συμφωνία·

ε) εξέταση θεμάτων γενικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τις επενδύσεις, την κυριότητα και τον έλεγχο·

στ) ανάπτυξη κανονιστικής συνεργασίας και αμοιβαίας δέσμευσης για την επίτευξη αμοιβαίας αναγνώρισης και προσέγγισης κανόνων και μέτρων·

ζ) ενθάρρυνση της διεξαγωγής διαβουλεύσεων, ανάλογα με την περίπτωση, σε θέματα αεροπορικών μεταφορών που χειρίζονται διεθνείς οργανισμοί, στις σχέσεις με τρίτες χώρες και σε πολυμερείς συμφωνίες, προκειμένου να εξεταστεί η σκοπιμότητα υιοθέτησης κοινής προσέγγισης·

η) διευκόλυνση των μεταξύ τους ανταλλαγών στατιστικών στοιχείων με σκοπό την παρακολούθηση της εξέλιξης των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών βάσει της παρούσας συμφωνίας· και

θ) εξέταση των κοινωνικών επιπτώσεων που επιφέρει η εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας και κατάλληλη απάντηση σε προβληματισμούς που κρίνονται θεμιτοί.

10. Εάν η μεικτή επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής θέματος, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να λάβουν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης προσωρινού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 23 (Μέτρα διασφάλισης) της παρούσας συμφωνίας.

11. Η παρούσα συμφωνία δεν εμποδίζει τη συνεργασία και τις συζητήσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών των συμβαλλομένων μερών εκτός της μεικτής επιτροπής, ιδίως στους τομείς της ασφάλειας πτήσεων, της αεροπορικής ασφάλειας, του περιβάλλοντος, της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, των αερολιμενικών υποδομών, του ανταγωνισμού και της προστασίας των καταναλωτών. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενημερώνουν τη μεικτή επιτροπή σχετικά με την έκβαση της εν λόγω συνεργασίας και των συζητήσεων που ενδέχεται να έχουν επίπτωση στην εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 22

Επίλυση διαφορών και διαιτησία

1. Κάθε διαφορά σχετική με την εφαρμογή ή την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας, πλην των θεμάτων που εμπίπτουν στο άρθρο 7 (Θεμιτός ανταγωνισμός) της παρούσας συμφωνίας, η οποία δεν διευθετείται με συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής, μπορεί να υποβληθεί, με συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, σε πρόσωπο ή φορέα για τη λήψη απόφασης. Ελλείψει συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών, η διαφορά υποβάλλεται, κατόπιν αιτήματος ενός εξ αυτών, σε διαιτησία σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Το αίτημα διαιτησίας υποβάλλεται εγγράφως στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Το καταγγέλλον συμβαλλόμενο μέρος προσδιορίζει στο αίτημά του το επίμαχο μέτρο και εξηγεί επαρκώς τους λόγους για τους οποίους το μέτρο δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, ώστε να εκθέσει με σαφήνεια τη νομική βάση της καταγγελίας.

3. Διαιτητικό δικαστήριο τριών διαιτητών αναλαμβάνει τη διαιτησία εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, το οποίο συγκροτείται ως εξής:

α) εντός είκοσι (20) ημερών από την παραλαβή αίτησης διαιτησίας κάθε συμβαλλόμενο μέρος ορίζει ένα διαιτητή. Εντός τριάντα (30) ημερών από τον διορισμό τους, οι δύο διαιτητές ορίζουν από κοινού έναν τρίτο διαιτητή, ο οποίος ενεργεί ως πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου.

β) εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν ορίσει διαιτητή ή εάν ο τρίτος διαιτητής δεν οριστεί σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει από τον πρόεδρο του Συμβουλίου του ΔΟΠΑ να ορίσει διαιτητή ή διαιτητές, ανάλογα με την περίπτωση, εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος. Εάν ο πρόεδρος του Συμβουλίου του ΔΟΠΑ είναι υπήκοος της Τυνησίας ή κράτους μέλους, προβαίνει στον διορισμό ο αρχαιότερος αντιπρόεδρος του εν λόγω Συμβουλίου, ο οποίος δεν αποκλείεται για τον λόγο αυτό.

4. Η ημερομηνία σύστασης του διαιτητικού δικαστηρίου είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο τελευταίος από τους τρεις διαιτητές αποδέχθηκε τον διορισμό του.

5. Εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη το ζητήσει, το διαιτητικό δικαστήριο αποφαινεται εντός δέκα (10) ημερών από τη σύστασή του κατά πόσον κρίνει ότι η υπόθεση επείγει.
6. Κατόπιν αιτήματος συμβαλλομένου μέρους, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να διατάξει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος να εφαρμόσει προσωρινά διορθωτικά μέτρα, εν αναμονή οριστικής απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου.
7. Το διαιτητικό δικαστήριο κοινοποιεί στα συμβαλλόμενα μέρη προσωρινή έκθεση η οποία περιλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά, τη δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων και το βασικό σκεπτικό των διαπιστώσεων και των συστάσεών του, το αργότερο ενενήντα (90) ημέρες από τη σύστασή του. Εάν κρίνει ότι η προθεσμία αυτή δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί, ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου ενημερώνει εγγράφως τα συμβαλλόμενα μέρη για τους λόγους της καθυστέρησης και για την ημερομηνία στην οποία προβλέπεται να παραδώσει την προσωρινή του έκθεση. Σε καμία περίπτωση η προσωρινή έκθεση δεν κοινοποιείται σε διάστημα μεγαλύτερο των εκατόν είκοσι (120) ημερών από την ημερομηνία σύστασης του δικαστηρίου.
8. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει στο διαιτητικό δικαστήριο γραπτό αίτημα με αντικείμενο την επανεξέταση συγκεκριμένων πτυχών της προσωρινής έκθεσης εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης.
9. Σε επείγουσες περιπτώσεις, το διαιτητικό δικαστήριο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να παραδώσει την προσωρινή έκθεσή του εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, και το αργότερο εξήντα (60) ημέρες από τη σύστασή του. Ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το διαιτητικό δικαστήριο να επανεξετάσει συγκεκριμένες πτυχές της προσωρινής έκθεσης εντός επτά (7) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης.
10. Αφού εξετάσει τυχόν γραπτές παρατηρήσεις των συμβαλλομένων μερών σχετικά με την προσωρινή έκθεση, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να τροποποιήσει την έκθεσή του και να προβεί στην εξέταση κάθε άλλου θέματος που κρίνει σκόπιμη. Τα συμπεράσματα της τελικής απόφασης περιλαμβάνουν ικανοποιητική ανάλυση των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν κατά την ενδιάμεση επανεξέταση και απαντούν με σαφήνεια στα ερωτήματα και τις παρατηρήσεις των συμβαλλομένων μερών.
11. Το διαιτητικό δικαστήριο κοινοποιεί την τελική του απόφαση στα συμβαλλόμενα μέρη εντός εκατόν είκοσι (120) ημερών από τη σύστασή του. Εάν κρίνει ότι η εν λόγω προθεσμία δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί, ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου ενημερώνει εγγράφως τα συμβαλλόμενα μέρη για τους λόγους της καθυστέρησης και για την ημερομηνία στην οποία το δικαστήριο προβλέπει να κοινοποιήσει την οριστική του απόφαση. Σε καμία περίπτωση η τελική απόφαση δεν κοινοποιείται σε διάστημα μεγαλύτερο των εκατόν πενήντα (150) ημερών από την ημερομηνία σύστασης του διαιτητικού δικαστηρίου.
12. Σε επείγουσες περιπτώσεις, το διαιτητικό δικαστήριο καταβάλλει προσπάθεια να κοινοποιήσει την τελική του απόφαση εντός εξήντα (60) ημερών από τη σύστασή του. Εάν κρίνει ότι η εν λόγω προθεσμία δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί, ο πρόεδρος του δικαστηρίου ενημερώνει εγγράφως τα συμβαλλόμενα μέρη για τους λόγους της καθυστέρησης και για την

ημερομηνία στην οποία το δικαστήριο προβλέπει να κοινοποιήσει την τελική του απόφαση. Σε καμία περίπτωση η τελική απόφαση δεν κοινοποιείται σε διάστημα μεγαλύτερο των εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την ημερομηνία σύστασης του διαιτητικού δικαστηρίου.

13. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να υποβάλουν αίτημα με αντικείμενο την επεξήγηση της τελικής απόφασης εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης· η επεξήγηση δίδεται εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος.

14. Εάν το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει παραβίαση της παρούσας συμφωνίας και το υπεύθυνο συμβαλλόμενο μέρος δεν συμμορφωθεί με την τελική απόφαση του δικαστηρίου, ή δεν καταλήξει σε συμφωνία με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για αμοιβαία ικανοποιητική λύση εντός σαράντα (40) ημερών από την κοινοποίηση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δύναται να αναστείλει την εφαρμογή συγκρίσιμων ευεργετημάτων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία, ή δύναται να αναστείλει εν μέρει ή, ενδεχομένως, πλήρως την εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας, έως ότου το υπεύθυνο συμβαλλόμενο μέρος συμμορφωθεί με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου ή έως ότου τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν σε αμοιβαία ικανοποιητική λύση.

ΑΡΘΡΟ 23

Μέτρα διασφάλισης

1. Εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη κρίνει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος παρέλειψε να εκπληρώσει υποχρέωση που υπέχει με βάση την παρούσα συμφωνία, μπορεί να λάβει κατάλληλα μέτρα. Τα μέτρα διασφάλισης περιορίζονται ως προς την έκταση και τη διάρκειά τους στα απολύτως αναγκαία για την επανόρθωση της κατάστασης ή την αποκατάσταση της ισορροπίας της παρούσας συμφωνίας. Δίνεται προτεραιότητα σε μέτρα που θίγουν λιγότερο τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας.

2. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος προτίθεται να λάβει μέτρα διασφάλισης, ειδοποιεί το άλλο συμβαλλόμενο μέρος μέσω της μεικτής επιτροπής και παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη διεξάγουν αμέσως διαβουλεύσεις στη μεικτή επιτροπή προκειμένου να εξευρεθεί κοινώς αποδεκτή λύση.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 (Αδεια λειτουργίας) παράγραφος 1 στοιχείο γ) και του άρθρου 4 (Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή ή περιορισμός αδείας) παράγραφος 1 στοιχείο δ) της παρούσας συμφωνίας, το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος δεν λαμβάνει μέτρα διασφάλισης πριν από την παρέλευση ενός μηνός από την ημερομηνία της κοινοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, εκτός εάν η διαδικασία διαβούλευσης βάσει της παραγράφου 3 ολοκληρωθεί πριν από την εκπνοή της προαναφερόμενης προθεσμίας.

5. Το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος κοινοποιεί αμέσως στη μεικτή επιτροπή τα μέτρα που έλαβε και παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες.

6. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται δυνάμει του παρόντος άρθρου αναστέλλεται μόλις το άλλο συμβαλλόμενο μέρος συμμορφωθεί με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 24

Σχέσεις με άλλες συμφωνίες

1. Η παρούσα συμφωνία υπερισχύει των σχετικών διατάξεων υφιστάμενων συμφωνιών και διακανονισμών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που εφαρμόζονται κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Με την προϋπόθεση ότι δεν υφίστανται διακρίσεις μεταξύ των αερομεταφορέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λόγους ιθαγένειας:

α) τα υπάρχοντα δικαιώματα μεταφοράς και οι ευνοϊκότερες διατάξεις ή μεταχείριση όσον αφορά την κυριότητα, τα δικαιώματα μεταφοράς, τη χωρητικότητα, τις συχνότητες, τον τύπο ή την αλλαγή αεροσκάφους, την κοινή εκμετάλλευση πτήσεων και την τιμολόγηση βάσει συμφωνιών ή διακανονισμών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, εφαρμοστέων κατά την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, που δεν καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία ή είναι ευνοϊκότερα ή πιο ευέλικτα από άποψη ελευθερίας των οικείων αερομεταφορέων σε σύγκριση με το πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, επιτρέπεται να συνεχίσουν να ασκούνται·

β) διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών όσον αφορά το θέμα αν οι διατάξεις ή η μεταχείριση βάσει συμφωνιών ή διακανονισμών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών είναι ευνοϊκότερες ή πιο ευέλικτες ρυθμίζεται μέσω του μηχανισμού επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο άρθρο 22 (Επίλυση διαφορών και διαιτησία). Οι διαφορές όσον αφορά τον τρόπο καθορισμού των σχέσεων μεταξύ αντιφατικών διατάξεων ή μεταχείρισης αντιμετωπίζονται επίσης μέσω του μηχανισμού επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο άρθρο 22.

3. Εάν τα συμβαλλόμενα μέρη καταστούν συμβαλλόμενα μέρη πολυμερούς συμφωνίας ή εάν υιοθετήσουν απόφαση του ΔΟΠΑ ή οποιουδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού, η οποία πραγματεύεται θέματα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, διαβουλεύονται στη μεικτή επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 21 (Μεικτή επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας σε εύθετο χρόνο για να αποφασίσουν εάν η παρούσα συμφωνία πρέπει να αναθεωρηθεί με βάση την εν λόγω κατάσταση.

ΑΡΘΡΟ 25

Περιφερειακός διάλογος

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να διεξάγουν συνεχή διάλογο με σκοπό να εξασφαλίσουν τη συνοχή της παρούσας συμφωνίας με τη διαδικασία της Βαρκελώνης και έχουν ως απώτερο στόχο τη δημιουργία κοινού ευρωμεσογειακού αεροπορικού χώρου. Για τον λόγο αυτόν, συζητείται στη μεικτή επιτροπή η δυνατότητα αμοιβαίας συμφωνίας επί τροποποιήσεων για να ληφθούν υπόψη άλλες ευρωμεσογειακές συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 9 (Μεικτή επιτροπή).

ΑΡΘΡΟ 26

Τροποποιήσεις

1. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος επιθυμεί την τροποποίηση διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, ενημερώνει σχετικά τη μεικτή επιτροπή.
2. Κάθε τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας μπορεί να συμφωνηθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη με διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 21 (Μεικτή Επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας. Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 (Εναρξη ισχύος) της παρούσας συμφωνίας.
3. Η μεικτή επιτροπή δύναται, κατόπιν πρότασης συμβαλλομένου μέρους και σύμφωνα με το παρόν άρθρο, να αποφασίσει ομόφωνα την τροποποίηση των παραρτημάτων της παρούσας συμφωνίας.
4. Η παρούσα συμφωνία δεν θίγει το δικαίωμα κάθε συμβαλλομένου μέρους, υπό τον όρο ότι τηρούνται η αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων και οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, να εκδίδει μονομερώς νέα νομοθεσία ή να τροποποιεί την υπάρχουσα νομοθεσία του περί αεροπορικών μεταφορών ή σε συνδεδεμένο με αυτές πεδίο που αναφέρεται στο παράρτημα II της παρούσας συμφωνίας.
5. Όταν συμβαλλόμενο μέρος εξετάζει το ενδεχόμενο να εκδώσει νέα νομοθεσία ή να τροποποιήσει την υπάρχουσα νομοθεσία του περί αεροπορικών μεταφορών ή σε συνδεδεμένο με αυτές πεδίο που αναφέρεται στο παράρτημα II της παρούσας συμφωνίας, ενημερώνει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος εφόσον είναι αναγκαίο και δυνατόν. Κατόπιν αιτήματος ενός των συμβαλλομένων μερών, είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί ανταλλαγή απόψεων στη μεικτή επιτροπή.
6. Μόλις συμβαλλόμενο μέρος εκδώσει νέα νομοθεσία ή τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας του περί αεροπορικών μεταφορών ή σε συνδεδεμένο με αυτές πεδίο που αναφέρεται στο παράρτημα II, η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ορθή λειτουργία της παρούσας συμφωνίας, ενημερώνει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της νομοθεσίας ή της τροποποίησης. Κατόπιν αιτήματος ενός των συμβαλλομένων μερών, η μεικτή επιτροπή πραγματοποιεί εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών ανταλλαγή απόψεων με αντικείμενο τις συνέπειες της εν λόγω νέας νομοθεσίας ή τροποποίησης στην ομαλή λειτουργία της παρούσας συμφωνίας.

7. Μετά την ανταλλαγή απόψεων που αναφέρεται στην παράγραφο 6 ανωτέρω, η μεικτή επιτροπή:

α) λαμβάνει απόφαση αναθεώρησης του παραρτήματος II της παρούσας συμφωνίας, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτό, εφόσον χρειάζεται στη βάση της αμοιβαιότητας, οι διατάξεις της νέας νομοθεσίας ή οι τροποποιήσεις στη σχετική νομοθεσία·

β) λαμβάνει απόφαση, βάσει της οποίας η εν λόγω νέα νομοθεσία ή η σχετική τροποποίηση θεωρείται συμβιβάσιμη με την παρούσα συμφωνία· ή

γ) συστήνει κάθε άλλο μέτρο που πρέπει να ληφθεί εντός εύλογης προθεσμίας για να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 27

Καταγγελία

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να κοινοποιήσει εγγράφως στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος μέσω της διπλωματικής οδού την απόφασή του να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία. Η εν λόγω κοινοποίηση αποστέλλεται ταυτόχρονα στον ΔΟΠΑ και στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών. Η παρούσα συμφωνία λύεται τα μεσάνυχτα, ώρα Γκρήνουιτς, της τελευταίας ημέρας της περιόδου προγραμματισμού της Διεθνούς Ένωσης Αεροπορικών Μεταφορών (IATA) ένα έτος από την ημερομηνία της γραπτής κοινοποίησης της καταγγελίας, εκτός εάν η κοινοποίηση αποσυρθεί κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών πριν τη λήξη της προθεσμίας αυτής.

ΑΡΘΡΟ 28

Καταχώριση της συμφωνίας

Η παρούσα συμφωνία και όλες οι τροποποιήσεις της καταχωρίζονται στον ΔΟΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 83 της Σύμβασης, καθώς και στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, μετά την έναρξη ισχύος τους.

ΑΡΘΡΟ 29

Προσχώρηση νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

1. Η παρούσα συμφωνία μπορεί να παραμείνει ανοικτή για την προσχώρηση χωρών που καθίστανται κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την ημερομηνία υπογραφής της.

2. Η προσχώρηση κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη συμφωνία πραγματοποιείται με την κατάθεση πράξης προσχώρησης στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της ΕΕ, η οποία κοινοποιεί στα συμβαλλόμενα μέρη και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την κατάθεση πράξης προσχώρησης και την ημερομηνία της κατάθεσης. Η προσχώρηση παράγει αποτελέσματα 30 ημέρες από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης προσχώρησης.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 24 της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζονται αναλόγως στις υφιστάμενες συμφωνίες και διακανονισμούς που ισχύουν κατά την προσχώρηση ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 30

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει ένα μήνα από την ημερομηνία της τελευταίας διακοίνωσης που διαβιβάστηκε στο πλαίσιο ανταλλαγής διπλωματικών διακοινώσεων μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, με την οποία βεβαιώνεται η ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Για την εν λόγω ανταλλαγή διπλωματικών διακοινώσεων, η Τυνησία διαβιβάζει στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη διπλωματική διακοίνωσή της προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, και η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαβιβάζει στην Τυνησία τη διπλωματική διακοίνωση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της. Η διπλωματική διακοίνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της περιέχει τις κοινοποιήσεις όλων των κρατών μελών, με τις οποίες βεβαιώνεται η ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων διαδικασιών για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

.... (Τόπος), στις [...] του έτους [...], εις διπλούν στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, κροατική, λετονική, λιθουανική, μαλτεζική, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική, φινλανδική και αραβική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Για τη Δημοκρατία της Τυνησίας

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Για το Βασίλειο του Βελγίου

Για τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας

Για την Τσεχική Δημοκρατία

Για το Βασίλειο της Δανίας

Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της

Γερμανίας

Για τη Δημοκρατία της Εσθονίας

Λουξεμβούργου

Για την Ιρλανδία

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Για το Βασίλειο της Ισπανίας

Για τη Γαλλική Δημοκρατία

Για τη Δημοκρατία της Κροατίας

Για την Ιταλική Δημοκρατία

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Για τη Δημοκρατία της Λετονίας

Για τη Δημοκρατία της Λιθουανίας

Για το Μεγάλο Δουκάτο του

Για την Ουγγαρία

Για τη Μάλτα

Για το Βασίλειο των Κάτω Χωρών

Για τη Δημοκρατία της Αυστρίας

Για τη Δημοκρατία της Πολωνίας

Για τη Δημοκρατία της Πορτογαλίας

Για τη Ρουμανία

Για τη Δημοκρατία της Σλοβενίας

Για τη Σλοβακική Δημοκρατία

Για τη Δημοκρατία της Φινλανδίας

Για το Βασίλειο της Σουηδίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Η εφαρμογή και η εκτέλεση από την Τυνησία των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων που προβλέπονται στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί αεροπορικών μεταφορών που αναφέρεται στο παράρτημα II της παρούσας συμφωνίας, υπόκεινται σε αξιολόγηση υπό την ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία επικυρώνεται με απόφαση της μεικτής επιτροπής. Η εν λόγω αξιολόγηση διεξάγεται το αργότερο δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.
  2. Η σταδιακή προσέγγιση της Τυνησίας προς την εφαρμογή των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων που προβλέπονται στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί αεροπορικών μεταφορών που αναφέρεται στο παράρτημα II της παρούσας συμφωνίας μπορεί να υπόκειται σε τακτική αξιολόγηση. Οι αξιολογήσεις διεξάγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με την Τυνησία.
  3. Η εφαρμογή και η εκτέλεση από την Τυνησία των ρυθμιστικών απαιτήσεων και των προτύπων που προβλέπονται στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί αεροπορικής ασφάλειας υπόκεινται σε αξιολόγηση υπό την ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία επικυρώνεται με απόφαση της μεικτής επιτροπής. Η εν λόγω αξιολόγηση διεξάγεται το αργότερο τρία (3) έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
  4. Οι διατάξεις του άρθρου 7 (Θεμιτός ανταγωνισμός) παράγραφος 6 (Επιδότησεις και κρατικές ενισχύσεις) αρχίζουν να εφαρμόζονται τρία (3) έτη από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ια

Μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τον διεθνή αερολιμένα Tunis Carthage

Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας, ο διεθνής αερολιμένας Tunis Carthage υπόκειται στις ακόλουθες μεταβατικές διατάξεις επί χρονικό διάστημα πέντε ετών από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας και μόνον για τις συμφωνημένες υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών επιβατών ή συνδυαστικά:

1. Όταν υφίσταται ισχύουσα διμερής συμφωνία μεταξύ της Τυνησίας και κράτους μέλους της ΕΕ, ο ορισμός και τα δικαιώματα της 3ης και της 4ης ελευθερίας από και προς τον διεθνή αερολιμένα Tunis Carthage χορηγούνται σύμφωνα με τις εν λόγω διμερείς συμφωνίες, ανεξαρτήτως των συχνοτήτων λειτουργίας:
  - στους αερομεταφορείς της Τυνησίας που είναι κάτοχοι ισχύουσας άδειας λειτουργίας, και
  - στους αερομεταφορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι κάτοχοι ισχύουσας άδειας λειτουργίας την οποία έχει εκδώσει το κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου βρίσκεται ο τόπος αναχώρησης ή προορισμού της πτήσης.
2. Τα καθεστώτα μονομερούς ανάθεσης εκμετάλλευσης στις υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες μεταξύ της Τυνησίας και των κρατών μελών καθίστανται καθεστώτα διμερούς ανάθεσης εκμετάλλευσης.
3. Για τις υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες που περιέχουν ρήτρα τύπου Bermuda εφαρμόζεται η παράγραφος 1 και, όταν η συχνότητα είναι λιγότερες από δέκα (10) εκτελούμενες πτήσεις κατά την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας, η συχνότητα καθορίζεται σε 10 πτήσεις την εβδομάδα, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη αποφασίσουν να τις αυξήσουν σύμφωνα με τις διμερείς συμφωνίες τους.
4. Για τα κράτη μέλη με τα οποία η Τυνησία δεν έχει διμερή συμφωνία αεροπορικών μεταφορών, ή όταν η ισχύουσα διμερής συμφωνία αεροπορικών μεταφορών προβλέπει λιγότερες από 10 πτήσεις την εβδομάδα προς και από τον διεθνή αερολιμένα Tunis Carthage, η συχνότητα πτήσεων την εβδομάδα από και προς τον αερολιμένα αυτόν καθορίζεται σε 10 πτήσεις την εβδομάδα με καθεστώς διμερούς ανάθεσης εκμετάλλευσης για τους αερομεταφορείς της Τυνησίας που είναι κάτοχοι ισχύουσας άδειας λειτουργίας, και για τους αερομεταφορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι κάτοχοι ισχύουσας άδειας λειτουργίας την οποία έχει εκδώσει το κράτος μέλος της ΕΕ όπου βρίσκεται ο τόπος αναχώρησης ή προορισμού της πτήσης.

5. Οι συχνότητες που αναφέρονται στις ανωτέρω παραγράφους του παρόντος παραρτήματος αυξάνονται ετησίως κατά 10 %, αρχής γενομένης ένα έτος από την υπογραφή της συμφωνίας.
6. Τα συμβαλλόμενα μέρη συζητούν στη μεικτή επιτροπή, το συντομότερο δυνατόν, κάθε θέμα σχετικό με την ερμηνεία και την εφαρμογή του παρόντος παραρτήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

(Υπόκειται σε τακτική επικαιροποίηση)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Η Τυνησία ως συμβαλλόμενο μέρος μεριμνά ώστε οι ρυθμιστικές απαιτήσεις και τα πρότυπα που περιλαμβάνονται στις εφαρμοστέες διατάξεις των κάτωθι πράξεων να εφαρμόζονται και να επιβάλλονται στη νομοθεσία, τους κανονισμούς ή τις εφαρμοστέες διαδικασίες στην Τυνησία, σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία. Η Τυνησία ως συμβαλλόμενο μέρος μεριμνά ώστε τυχόν προσαρμογές σε καθεμιά από τις εν λόγω πράξεις να εισάγονται, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, στη νομοθεσία, τους κανονισμούς ή τις εφαρμοστέες διαδικασίες στην Τυνησία.

A. ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Αριθ. 1008/2008

Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 2, 5, 7, 11, άρθρο 23 παράγραφος 1, άρθρο 24 και παράρτημα I

Αριθ. 785/2004

Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις απαιτήσεις ασφάλισης των αερομεταφορέων και των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης αεροσκαφών, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 285/2010 της Επιτροπής
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 8

Αριθ. 2009/12

Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τα αερολιμενικά τέλη

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 11

Αριθ. 96/67

Οδηγία του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1996, σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες της Κοινότητας

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 9, 11 έως 21 και παράρτημα

Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 20 παράγραφος 2, με τον όρο «η Επιτροπή» νοείται «η μεικτή Επιτροπή».

B. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΤΗΣΕΩΝ

Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας και βασικός κανονισμός για τον EASA

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2008, για τη θέσπιση κοινών κανόνων στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφαλείας της Αεροπορίας, καθώς και για την κατάργηση της οδηγίας 91/670/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 και της οδηγίας 2004/36/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 690/2009 της Επιτροπής,
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1108/2009,
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 3 (μόνο η πρώτη παράγραφος) και παράρτημα
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 6/2013
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2016

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 16, τα παραρτήματα Ι έως Vβ.

Πτητικές λειτουργίες

Αριθ. 965/2012

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 965/2012 της Επιτροπής, της 5ης Οκτωβρίου 2012, για καθορισμό τεχνικών απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά τις πτητικές λειτουργίες δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 800/2013 της Επιτροπής, της 14ης Αυγούστου 2013,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 71/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2014,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 83/2014 της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2014,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 379/2014 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2014,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/140 της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2015,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/1329 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2015,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/640 της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 2015,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/2338 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2015,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2016/1199,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/363

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 9α, παραρτήματα Ι έως VIII

Αριθ. 1332/2011

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1332/2011 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τη θέσπιση κοινών απαιτήσεων για τη χρήση του εναέριου χώρου και για τις επιχειρησιακές διαδικασίες αποφυγής εναέριας σύγκρουσης, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2016/583 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2016.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 5, παράρτημα.

Ιπτάμενο προσωπικό

Αριθ. 1178/2011

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1178/2011 της Επιτροπής, της 3ης Νοεμβρίου 2011, για τον καθορισμό τεχνικών απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά το ιπτάμενο προσωπικό πολιτικής αεροπορίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 290/2012 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 2012,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 70/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2014,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 245/2014 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2014,
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/445 της Επιτροπής, της 17ης Μαρτίου 2015,
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/539 της Επιτροπής, της 6ης Απριλίου 2016.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 11, παραρτήματα I έως IV.

Διερεύνηση ατυχημάτων

Αριθ. 996/2010

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 996/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τη διερεύνηση και την πρόληψη ατυχημάτων και συμβάντων στην πολιτική αεροπορία και την κατάργηση της οδηγίας 94/56/ΕΚ, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 376/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 23 πλην του άρθρου 7 παράγραφος 4 και του άρθρου 19 (που καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 376/2014)

Αριθ. 2012/780

Απόφαση της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2012, για τα δικαιώματα πρόσβασης στο ευρωπαϊκό κεντρικό αποθετήριο συστάσεων ασφαλείας και τις απαντήσεις στις συστάσεις αυτές, που έχει δημιουργηθεί βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 996/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τη διερεύνηση και την πρόληψη ατυχημάτων και συμβάντων στην πολιτική αεροπορία και την κατάργηση της οδηγίας 94/56/ΕΚ.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 5.

Αρχική αξιοπλοΐα

Αριθ. 748/2012

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 748/2012 της Επιτροπής, της 3ης Αυγούστου 2012, για τον καθορισμό εκτελεστικών κανόνων για την πιστοποίηση αξιοπλοΐας και την περιβαλλοντική πιστοποίηση αεροσκαφών και των σχετικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού, καθώς και για την πιστοποίηση φορέων σχεδιασμού και παραγωγής, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 7/2013 της Επιτροπής, της 8ης Ιανουαρίου 2013,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 69/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2014,
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1039 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2015,
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/15 της Επιτροπής.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 10, παράρτημα Ι.

Διαρκής αξιοπλοΐα

Αριθ. 1321/2014

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1321/2014 της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2014, για τη διαρκή αξιοπλοΐα του αεροσκάφους και των αεροναυτικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού και για την έγκριση των φορέων και του προσωπικού που είναι αρμόδιοι για τα εν λόγω καθήκοντα, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1088 της Επιτροπής, της 3ης Ιουλίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1321/2014 σχετικά με τις περιορισμένες απαιτήσεις των διαδικασιών συντήρησης για τα αεροσκάφη γενικής αεροπορίας,
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1536 της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1321/2014 όσον αφορά την εναρμόνιση των κανόνων για τη διαρκή αξιοπλοΐα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 216/2008, τις κρίσιμες σημασίας εργασίες συντήρησης και την παρακολούθηση της διαρκούς αξιοπλοΐας των αεροσκαφών,
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/334 της Επιτροπής.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 6, παραρτήματα Ι έως IV.

Πρόσθετες προδιαγραφές αξιοπλοΐας

Αριθ. 2015/640

Κανονισμός της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 2015, σχετικά με πρόσθετες προδιαγραφές αξιοπλοΐας για συγκεκριμένο τύπο πτητικών λειτουργιών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 965/2012

Αεροδρόμια

Αριθ. 139/2014

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 139/2014 της Επιτροπής, της 12ης Φεβρουαρίου 2014, για τη θέσπιση απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών για τα αεροδρόμια σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 10, παραρτήματα Ι έως ΙV.

Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας/Υπηρεσίες αεροναυτιλίας

Αριθ. 2015/340

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/340 της Επιτροπής, της 20ής Φεβρουαρίου 2015, για τον καθορισμό τεχνικών απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά τις άδειες και τα πιστοποιητικά ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 805/2011 της Επιτροπής.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 10, παραρτήματα Ι έως ΙV.

Αριθ. 373/2017

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/373 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας / αεροναυτιλίας και άλλων λειτουργιών του δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της εποπτείας τους, με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 482/2008, των εκτελεστικών κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1034/2011, (ΕΕ) αριθ. 1035/2011 και (ΕΕ) 2016/1377, και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 677/2011

Αναφορά περιστατικών

Αριθ. 376/2014

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 376/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την αναφορά, ανάλυση και παρακολούθηση περιστατικών στην πολιτική αεροπορία, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 996/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1321/2007 και (ΕΚ) αριθ. 1330/2007.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 7, άρθρο 9 παράγραφος 3, άρθρο 10 παράγραφοι 2 έως 4, άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 7, άρθρο 13 πλην της παραγράφου 9, άρθρα 14 έως 16, άρθρο 21 - παραρτήματα Ι έως ΙΙΙ.

Αριθ. 2015/1018

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/1018 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2012, για την κατάρτιση καταλόγου ταξινόμησης των περιστατικών πολιτικής αεροπορίας που πρέπει να αναφέρονται υποχρεωτικά σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 376/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρο 1, παραρτήματα Ι έως V.

Ευρωπαϊκός κατάλογος ασφάλειας πτήσεων των αερομεταφορέων που υπόκεινται σε απαγόρευση λειτουργίας εντός της Κοινότητας

Αριθ. 474/2006

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 474/2006 της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2006, για τη σύσταση κοινοτικού καταλόγου αερομεταφορέων οι οποίοι υπόκεινται σε απαγόρευση λειτουργίας εντός της Κοινότητας, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/963 της Επιτροπής, της 16ης Ιουνίου 2016.

Τεχνικές απαιτήσεις και διοικητικές διαδικασίες στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας

Αριθ. 3922/91

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1991, για την εναρμόνιση τεχνικών κανόνων και διοικητικών διαδικασιών στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1899/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006,
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1900/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006,
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 8/2008 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2007,
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 859/2008 της Επιτροπής, της 20ής Αυγούστου 2008.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 10 πλην του άρθρου 4 παράγραφος 1, του άρθρου 8 παράγραφος 2 (δεύτερη πρόταση), των άρθρων 12 έως 13, παραρτήματα I έως III.

Γ. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Αριθ. 300/2008

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 300/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για τη θέσπιση κοινών κανόνων στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2320/2002.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 15, 18, 21 και παράρτημα.

Αριθ. 272/2009

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 272/2009 της Επιτροπής, της 2ας Απριλίου 2009, για τη συμπλήρωση των κοινών βασικών προτύπων ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες που προβλέπονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 300/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 297/2010 της Επιτροπής, της 9ης Απριλίου 2010,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 720/2011 της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 2011,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1141/2011 της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 2011,

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 245/2013 της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2013.

Αριθ. 1254/2009

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1254/2009 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό κριτηρίων για τη χορήγηση παρέκκλισης στα κράτη μέλη από τα κοινά βασικά πρότυπα ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες και τη λήψη εναλλακτικών μέτρων ασφάλειας από έκνομες ενέργειες, όπως τροποποιήθηκε με:

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2096/2016 της Επιτροπής.

Αριθ. 18/2010

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 18/2010 της Επιτροπής, της 8ης Ιανουαρίου 2010, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 300/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις προδιαγραφές των εθνικών προγραμμάτων ποιοτικού ελέγχου στον τομέα της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες.

Εφαρμοστέες διατάξεις: όλες.

Αριθ. 2015/1998

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/1998 της Επιτροπής, της 5ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό λεπτομερών μέτρων εφαρμογής των κοινών βασικών προτύπων ασφάλειας των αερομεταφορών από έκνομες ενέργειες, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/2426 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2015.

Εφαρμοστέες διατάξεις: όλες συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος.

Δ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Αριθ. 549/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 549/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, για τη χάραξη του πλαισίου για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού («κανονισμός-πλαίσιο»), **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1070/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009. Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 5, πλην του άρθρου 1 παράγραφος 4.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 4, 6, 9 έως 13.

Αριθ. 550/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 550/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, σχετικά με την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού («κανονισμός για την παροχή υπηρεσιών»), **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1070/2009.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 18, παράρτημα Ι.

Αριθ. 551/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 551/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, για την οργάνωση και τη χρήση του εναέριου χώρου στο πλαίσιο του

Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού («κανονισμός για τον εναέριο χώρο»), **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1070/2009.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 9

Αριθ. 552/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 552/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του ευρωπαϊκού δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας («κανονισμός για τη διαλειτουργικότητα»), **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1070/2009.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 10, παραρτήματα Ι έως V.

Επιδόσεις και τιμολόγηση

Αριθ. 390/2013

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 390/2013 της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2013, για καθορισμό μηχανισμού επιδόσεων των υπηρεσιών αεροναυτιλίας και των λειτουργιών δικτύου.

Αριθ. 391/2013

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 391/2013 της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2013, για τον καθορισμό κοινού συστήματος χρέωσης των αεροναυτιλιακών υπηρεσιών.

Λειτουργίες δικτύου

Αριθ. 677/2011

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 677/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2011, για καθορισμό λεπτομερών κανόνων εκτέλεσης λειτουργιών δικτύου διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας (ΔΕΚ) και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 691/2010, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 970/2014 της Επιτροπής, της 12ης Σεπτεμβρίου 2014,
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 373/2017.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 25 και παραρτήματα.

Αριθ. 255/2010

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 255/2010 της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 2010, για καθορισμό κοινών κανόνων διαχείρισης της ροής της εναέριας κυκλοφορίας, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2012,

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1006 της Επιτροπής, της 22ας Ιουνίου 2016, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 255/2010 όσον αφορά τις διατάξεις του ΔΟΠΑ που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 15 και παράρτημα.

C(2011) 4130

Απόφαση της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2011, σχετικά με τον ορισμό του διαχειριστή δικτύου για τη διαχείριση των λειτουργιών του δικτύου εναέριας κυκλοφορίας (ΑΤΜ) του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού.

Λειτουργικά τμήματα του εναέριου χώρου

Αριθ. 176/2011

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 176/2011 της Επιτροπής, της 24ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να διαβιβάζονται πριν από τον προσδιορισμό και την τροποποίηση λειτουργικού τμήματος του εναέριου χώρου.

Διαλειτουργικότητα

Αριθ. 1032/2006

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1032/2006 της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 2006, για καθορισμό απαιτήσεων για τα συστήματα αυτόματης ανταλλαγής δεδομένων πτήσης για την αναγγελία, το συντονισμό και τη μεταβίβαση πτήσεων μεταξύ μονάδων ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 30/2009 της Επιτροπής, της 16ης Ιανουαρίου 2009.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 9, παραρτήματα Ι έως V.

Αριθ. 1033/2006

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1033/2006 της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2006, για καθορισμό των απαιτήσεων που αφορούν τις διαδικασίες για τα σχέδια πτήσης στο στάδιο προ πτήσης στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 929/2010,
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2012,
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 428/2013 της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2013,
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2120/2016.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 5, παράρτημα.

Αριθ. 633/2007

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 633/2007 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2007, σχετικά με τον καθορισμό απαιτήσεων για την εφαρμογή πρωτοκόλλου μετάδοσης μηνυμάτων πτήσης για την αναγγελία, το συντονισμό και τη μεταβίβαση πτήσεων μεταξύ μονάδων ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 283/2011 της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2011.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 6, παραρτήματα I έως IV.

Αριθ. 29/2009

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 29/2009 της Επιτροπής, της 16ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό απαιτήσεων για τις υπηρεσίες ζεύξης δεδομένων στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/310 της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2015.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 14, παραρτήματα I έως III.

Αριθ. 262/2009

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 262/2009 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 2009, για καθορισμό απαιτήσεων για τη συντονισμένη εκχώρηση και χρήση κωδικών ερωτηματοθέτησης τρόπου λειτουργίας S στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2345/2016, της 14ης Δεκεμβρίου 2016

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 12, παραρτήματα I έως VI.

Αριθ. 73/2010

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 73/2010 της Επιτροπής, της 26ης Ιανουαρίου 2010, για τον καθορισμό απαιτήσεων σχετικών με την ποιότητα των αεροναυτικών δεδομένων και αεροναυτικών πληροφοριών για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1029/2014 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2014.
Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 13, παραρτήματα I έως X.

Αριθ. 1206/2011

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1206/2011 της Επιτροπής, της 22ας Νοεμβρίου 2011, για τον καθορισμό απαιτήσεων για την αναγνώριση αεροσκάφους με σκοπό την επιτήρηση στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 11, παραρτήματα I έως VII.

Αριθ. 1207/2011

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1207/2011 της Επιτροπής, της 22ας Νοεμβρίου 2011, περί καθορισμού απαιτήσεων για τις επιδόσεις και τη διαλειτουργικότητα της επιτήρησης στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1028/2014 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2014.
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 386/2017.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 14, παραρτήματα I έως IX.

Αριθ. 1079/2012

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1079/2012 της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2012, για καθορισμό των απαιτήσεων σχετικά με τη διαπόσταση φωνητικών καναλιών στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 657/2013 της Επιτροπής, της 10ης Ιουλίου 2013,
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2345/2016.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 14, παραρτήματα Ι έως V.

SESAR

Αριθ. 219/2007

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, για τη σύσταση κοινής επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR), **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1361/2008 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008,
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρο 1 παράγραφοι 1-2 και 5-7, άρθρα 2, 3, άρθρο 4 παράγραφος 1, παράρτημα

Αριθ. 409/2013

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 409/2013 της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2013, για τον καθορισμό κοινών έργων, τη σύσταση διοικητικής αρχής και τον προσδιορισμό κινήτρων για την εφαρμογή του Γενικού Προγράμματος για τη Διαχείριση της Εναέριας Κυκλοφορίας στην Ευρώπη.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 15

Αριθ. 716/2014

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 716/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον καθορισμό του πιλοτικού κοινού έργου με σκοπό την υποστήριξη της εφαρμογής του Γενικού Προγράμματος για τη Διαχείριση της Εναέριας Κυκλοφορίας στην Ευρώπη.

Εναέριος χώρος

Αριθ. 2150/2005

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2150/2005 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για την ευέλικτη χρήση του εναέριου χώρου.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 9, παράρτημα.

Αριθ. 923/2012

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2012, για καθορισμό των κοινών κανόνων αέρος και των επιχειρησιακών διατάξεων σχετικά με τις υπηρεσίες και τις διαδικασίες αεροναυτιλίας και την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1035/2011 και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1265/2007, (ΕΚ) αριθ. 1794/2006, (ΕΚ) αριθ. 730/2006, (ΕΚ) αριθ. 1033/2006 και (ΕΕ) αριθ. 255/2010, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/340 της Επιτροπής, της 20ής Φεβρουαρίου 2015,
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1185 της Επιτροπής.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 10, παράρτημα, συμπεριλαμβανομένων των

προσαρτημάτων του.

Ε. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΘΟΡΥΒΟΣ

Αριθ. 2002/49

Οδηγία 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1137/2008 και την οδηγία 2015/996.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 12, παραρτήματα Ι έως VI.

Αριθ. 2003/96

Οδηγία του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας. Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφος 2

Αριθ. 2006/93

Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη ρύθμιση της χρησιμοποίησης των αεροπλάνων που υπάγονται στο παράρτημα 16 της σύμβασης για τη διεθνή πολιτική αεροπορία, τόμος 1, δεύτερο μέρος, κεφάλαιο 3, δεύτερη έκδοση (1988).

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 5, παραρτήματα Ι και ΙΙ.

Αριθ. 598/2014

Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί κανόνων και διαδικασιών για την επιβολή περιορισμών λειτουργίας λόγω θορύβου στους αερολιμένες της Ένωσης στο πλαίσιο μιας ισορροπημένης προσέγγισης, και για την κατάργηση της οδηγίας 2002/30/ΕΚ.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 10, παραρτήματα Ι και ΙΙ.

ΣΤ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Αριθ. 2027/97

Κανονισμός του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1997, για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος, **όπως τροποποιήθηκε με:**

– τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 889/2002.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 6 και παραρτήματα.

Αριθ. 261/2004

Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού αριθ. 295/91.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 16

Αριθ. 1107/2006

Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικά.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 16, παραρτήματα Ι και ΙΙ.

Z. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ

Αριθ. 1989/391

Οδηγία του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία, **όπως τροποποιήθηκε με:**

- την οδηγία 2007/30/EK.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 16.

Αριθ. 2000/79

Οδηγία του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για την εκτέλεση της ευρωπαϊκής συμφωνίας για την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας που συνήφθη από την Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (ΑΕΑ), την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Μεταφορές (ETF), την Ευρωπαϊκή Ένωση Προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ECA), την Ευρωπαϊκή Ένωση Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ERA) και τη Διεθνή Ένωση για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (IACA).

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 2 έως 3, παράρτημα.

Αριθ. 2003/88

Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: άρθρα 1 έως 20 και 22 έως 23.